

LETNIK 11, ŠT. 45 / MAREC 2008

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE

IZS.NOVO

Aktualno

ZAKON O ARHITEKTURNI IN INŽENIRSKI DEJAVNOSTI - RAZPAD INŽENIRSKÉ STROKE?

ZAKON O SPREMEMBAH IN
DOPOLNITVAH ZGO-1B

PRIDOBIVANJE
GRADBENEGA DOVOLJENJA

VABILO NA OKROGLO MIZO
NA SEJMU MEGRA - ZAID

NA NASLOVNICI

UO IZS je na izredni seji zavzel stališče, da je predlog Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti za zbornico v celoti nesprejemljiv.

IZS.NOVO

GLASILO INŽENIRSKÉ ZBORNICE SLOVENIJE
Letnik 11, št. 45, marec 2008
Izhaja: 4 številke letno. Naklada te številke:
10.000 izvodov. Uredništvo: Inženirska
zbornica Slovenije, Jarška cesta 10/b,
1000 Ljubljana. Elektronska pošta uredništva:
izs@izs.si. Internet: <http://www.izs.si>.

Glavna in odgovorna urednica: po pooblastilu
Renata GOMBOC. Tehnični urednik: Matjaž
GRILC. Strokovni svet glasila IZS.NOVO: mag.
Črtomir REMEC, dr. Branko ZADNIK, Andrej
POVŠIČ, Ivan LEBAN, Roman LEBAR,
Matjaž GRILC, dr. Željko VUKELIČ. Uredniški
odbor: mag. Barbara ŠKRABA, Matjaž GRILC,
Franc PEČOVNIK, dr. Janez DUHOVNIK, dr.
Jože KORTNIK, Miro PIRNAR, Bojan JELEN,
Jan Kristjan JUTERŠEK. Lektoriranje in
korekture: Petra KAVČIČ.

Oblikovanje: Kraft&Werk, Maribor. Tisk:
EUROADRIA d.o.o., Ljubljana. Izvod glasila
IZS.NOVO je za člane Inženirske zbornice
Slovenije brezplačen. Copyright © 2008
IZS.NOVO, Inženirska zbornica Slovenije

str.

POZDRAVLJENI

- 3 Beseda predsednika Komisije za sistemske zakone IZS

AKTUALNO

- 4 Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti - razpad inženirske stroke?
4 POMEMBNA SPREMEMBA!
6 Zakon o spremembah in dopolnitvah ZGO-1B
7 Pridobivanje gradbenega dovoljenja

PROGRAMI/PROJEKTI

- 12 Sprejetje Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zasebnem varovanju
ZZasV
13 »COMMISSIONING«
16 Konkretné novosti na področju energetske učinkovitosti stavb
17 Ponovno vabilo članom IZS k dejavnosti na forumu www.izs.si

STIKI

- 18 46. srečanje evropskega sveta gradbenih inženirjev (ECCE)
19 Predsednik IZS na srečanju v Indiji ponovno izvoljen v predsedstvo WFEO
20 16. dan inženirjev Bavarske zbornice

STOKOVNE SLUŽBE IZS

- 21 Spremembe članstva v letu 2007
22 Poročilo o delu komisije za strokovne izpite IZS za leto 2007

REPORTAŽE

- 23 Reportaža s Posvetov o spremembah in dopolnitvah ZGO-1B
24 Regijska pisarna Maribor

E-VPRAŠANJA IN ODGOVORI IZS

- 25 Želeli ste izvedeti

OBVESTILA

- 26 Obiščite nas na sejemu Megra 2008 v Gornji Radgoni
26 Koledar strokovnih prireditev

OBVESTILA MINISTRSTEV

- 26 Sprejet nov Pravilnik o mehanski odpornosti in stabilnosti objektov
26 Sprejeta nova Tehnična smernica za požarno varnost TSG-1:2007

URADNI LIST

- 27 19. skupščina IZS
27 20. skupščina IZS

OBVESTILA

- 28 Napovednik izobraževanj april - junij 2008

SPOŠTOVANI ČLANI ZBORNICE,

V času, ko sta nastajala Zakon o graditvi objektov (ZGO 1) in Zakon o urejanju prostora je prevladalo mnenje, da sta to zakona dvojčka, zato je tudi usklajevanje obeh zakonov potekalo hkrati za oba in za nanju vezane podzakonske akte. Pooblaščen inženirji oziroma IZS je vložila v usklajevanje veliko dela in naporov z namenom, da bi bila oba zakona in podzakonski akti za stroko sprejemljiva. Ugotovimo lahko, da z amandmaji nismo bili uspešni, saj je bilo od predlaganih, realiziranih - sprejetih le nekaj odstotkov. Upali smo, da bo pripravljavec zakonov, torej država, napako popravil v Pravilniku o projektni in tehnični dokumentaciji, a se to žal ni zgodilo, kar je povzročilo in še sedaj povzroča veliko težav pri realizaciji zakona.

Zaradi posameznih nedorečenosti v ZGO in ZuRep se je država oz. pripravljavec zakona odločila, da bo problematiko urejanja prostora in graditve objektov reševala per partes, torej ne kot zakona dvojčka ali trojčka, ampak vsak zakon zase. Inženirska zbornica Slovenije je opozarjala na nekatere problematične rešitve v Zakonu o prostorskem načrtovanju. Odgovor pripravljavec zakona oz. države je bil, da bodo vse te težave rešili s spremembami in dopolnitvami ZGO. Tudi za ZGO smo poskusili uveljavljati rešitve, ki so za stroko sprejemljive, a tudi tokrat neuspešno.

Tako kot pri Zakonu o prostorskem načrtovanju je bil izgovor pripravljavec pri vseh spornih oz. problematičnih vprašanjih, da bomo le-te rešili v Zakonu o arhitekturni in inženirski dejavnosti ali pa podzakonskih aktih.

Tako smo prišli do osnutka Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti. Usklajevanje je bilo naporno in včasih tudi neprijetno. Ko smo zadnje dni, preden je šel Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti v vladno proceduro, mislili, da smo se znotraj stroke s pripravljavci uskladili - naj omenim da smo v tem usklajevanju sodelovali tako arhitekti kot inženirji, smo kar na lepem izvedeli, da je Vlada v Državni zbor poslala tekst Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti, ki zno-

traj stroke sploh ni bil usklajen, prav tako pa o posameznih rešitvah s pripravljavci zakona nismo razpravljali. Vlada se je odločila predlagati neobvezno članstvo v zbornicah, slednjim odvzeti javna pooblastila in prenesti leta na državo oz. na resorno ministrstvo. Predlagala je, da je prag za reprezentativnost zbornice, s statusom zastopanja dela stroke, najmanj 300 članov.

Ko sem se pred leti pogovarjal s predsednico Bavarske inženirske zbornice gradbenikov sem ji omenil oz. opisal naše težave z državo, na področju nastajanja strokovne zakonodaje. Ni mogla razumeti kako je to sploh mogoče, saj je na Bavarskem praksa, da strokovne asociacije oz. združenja zbornice pripravijo osnutek in strokovne podlage zakona, ki jih potem državni uradniki oblikujejo v pravniško oz. ustrezno nomotehnično obliko. Tako razhajanj pri strokovni vsebini posameznih zakonov, ki veljajo na nivoju zveznih dežel, v Nemčiji ne poznajo oziroma so redka.

V Sloveniji se država velikokrat izgovarja, da so spremembe zakonodaje potrebne zaradi usklajevanja z Evropo. Sprašujem se naslednje: »Ali ni praksa Bavarske evropska? Ali take prakse kot jo imajo Bavarci ne bi mogli prenesti v našo prakso ter, ali takšna praksa za nas ni sprejemljiva?«.

Dovolite mi še nekaj razmislekov.

Zanima me, zakaj se je država odločila odvzeti javna pooblastila zbornicam? Ali zato, ker jih ne izvajata strokovno in je bilo njuno početje nezakonito? Odgovor na obe vprašanji, ki sem si ju zastavil, je NE.

Razmišljam o tem, čemu neobvezno članstvo? Ali želimo imeti stanje v stroki kot ga imajo v Evropski uniji, na Slovaškem in zunaj unije, v Črni Gori, kjer so zaradi tovrstnih odločitev državnih organov aktivnosti pooblaščenih inženirjev v razsulu, in sta ogrožena tako strokovnost kot javni interes? Ali se želimo ozirati na primere iz Srednje Evrope oz. srednjeevropskih držav?

Sprašujem se tudi, ali je bila zbornica po-
trajna? Tudi na to vprašanje si odgovarjam z NE, saj je izvajala vse funkcije in vsa javna pooblastila za približno 6.000 članov s samo

šestimi zaposlenimi. Država oz. resorno ministrstvo tega zagotovo ne bo zmoglo.

Letno je šlo skozi izobraževanja Inženirske zbornice, pravzaprav njene Akademije za izobraževanje, ki deluje že nekaj let, okoli 2500 članov.

Za konec velja omeniti še en razlog.

Verjetno je državi oz. ministrstvu lažje obvladovati nekaj sto pooblaščenih inženirjev v različnih manjših združenjih oz. zbornicah kot pa približno 6000 pooblaščenih inženirjev združenih v močno zbornico, ki je bila za Ministrstvo za okolje in prostor pogosto moteč element, predvsem kar je zadevalo stroko, saj smo jih motili pri njihovih miselnih bravurah neizkušenosti v graditeljstvu.

Zagotovo pomeni odzvem javnih pooblastil zbornicam hud udarec graditeljski stroki ter klofuto neodvisnosti pooblaščenih inženirjev in tehnični inteligenci.

Zakon o arhitekturni in inženirski dejavnosti Inženirska zbornica Slovenije v celoti zavrača in bo storila vse, da ohrani neodvisnost stroke ter prepreči vpletanje politike v delovanje obeh zbornic. Tu mislim predvsem na področja, ki so vezana na izvajanje javnih pooblastil.

In še nekaj namesto sklepa.

Na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor so se pojavili osnutki podzakonskih aktov o določitvi področja oz. območja za določitev stranke v postopku v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja, osnutki podzakonskega akta o zahtevnosti objektov in osnutek o projektni dokumentaciji.

Dovolite mi, da se odrečem opredelitvi do vseh treh dokumentov, želim pa vsem nam čim manj presenečenj s strani Ministrstva za okolje in prostor, ki se za nekatere rešitve, predlagane v zakonodaji, izgovarja na Vlado. Za Ministrstvo za okolje in prostor namreč ne vemo, na kateri strani je, ali na strani pooblaščenih inženirjev in arhitektov ali na strani politike.

Predsednik Komisije za sistemske zakone IZS
Roman Lebar, univ.dipl.inž.kem.tehno.

ZAKON O ARHITEKTURNI IN INŽENIRSKI DEJAVNOSTI - RAZPAD INŽENIRSKÉ STROKE?

Predsednik Komisije za sistemske zakone IZS
Roman Lebar, univ.dipl.inž.kem.tehnol.

Vodja javnih pooblastil
Renata Gomboc, inž.mat.

Več kot letno dni trajajoča usklajevanja vezana na predlog Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti s poklicnima zbornicama so bila bolj ali manj brezpredmetna, saj je vlada sprejela tekst predloga zakona, ki ni bil usklajen z Inženirsko zbornico Slovenije in Zbornico za arhitekturo in prostor.

V času usklajevanja se je pojavilo kar nekaj različnih osnutkov predloga, med drugim tudi različica z drugačnim naslovom, ki so bili bolj ali manj sprejemljivi za stroko. V vsem tem času je zbornica v okviru Komisije za sistemske zakone

nical, določa postopek za ustanovitev morebitnih novih zbornic, pravila za preoblikovanje ZAPS in IZS ter pravila glede reprezentativnosti zbornic. S tem v povezavi predlog zakona prinaša bistveno spremembo na področju izvajanja javnih pooblastil. Zaradi predlagane ukinitve obveznega članstva je bil zaradi doseganja največje možne kontrole pri izvajanju javnih pooblastil, posledično kot najustreznejši predlagan model, po katerem naloge, ki se na zbornicah izvajajo kot javna pooblastila, prevzame ministrstvo, pristojno za graditev in prostorsko načrtovanje.» Obrazložitev je v popolnem nasprotju s predlogom zakona o arhitekturni in in-

UO IZS je na izredni seji zavzel stališče, da je predlog Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti za zbornico v celoti nesprejemljiv in da predstavlja predlog zakona dolgoročni upad strokovnosti in kakovosti na področju graditve ter celotne inženirske stroke, ki se je po tranziciji šele v zadnjih nekaj letih uspela spet postaviti na noge.

in upravnega odbora IZS aktivno sodelovala in dajala pripombe. Vse skozi smo si prizadevali za enakopravnost vseh strok tako pri graditvi kot tudi pri prostorskem načrtovanju. S podrobnimi pripombami smo vas seznanjali v prejšnjih številkah IZS.NOVO.

Večji del naših pripomb je bilo v času usklajevanja upoštevanih, nekaj ključnih še na zadnjem usklajevalnem sestanku, ki je bil dne 14. 2. 2008. Na zbornici smo bili zadovoljni, da so bile naše pripombe po večini upoštewane.

Zato smo bili toliko bolj presenečeni, ko smo prebrali sklep Vlade RS, ki ga je sprejela na svoji 159. seji dne 21. 2. 2008 in sicer »Predlog zakona prinaša veliko spremembo na področju delovanja pristojnih poklicnih zbornic in sicer ukinitve obveznega članstva. Predlog zakona predvideva prostovoljno članstvo v zbor-

niški dejavnosti, ki je bil predmet dolgotrajnega usklajevanja.

Zaradi navedenega smo nemudoma sklicali izredno sejo upravnega odbora zbornice, ki je bila 26. 2. 2008. Na izredno sejo UO IZS smo poleg ministra za okolje in prostor Janeza Podobnika povabili tudi generalno direktorico Direktorata za prostor Metko Černelč. Iz kabineta ministra so telefonsko opravičili ministrov odsotnost in nas hkrati obvestili, da so vabilo na sejo predali Metki Černelč. Ker se izredne seje UO IZS ni udeležil nihče od predstavnikov resornega ministrstva, še danes ne poznamo razloga, zakaj je prišlo do tako drastične spremembe predloga zakona. Ali gre za politične interese? Ali je nemara večja vloga stroke nezaželeni in moteča?

UO IZS je na izredni seji zavzel stališče, da je predlog Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti za zbornico v celoti nesprejemljiv in da predstavlja predlog zakona dolgoročni upad strokovnosti in kakovosti na področju graditve ter celotne inženirske stroke, ki se je po tranziciji šele v zadnjih nekaj letih uspela spet postaviti na noge. S to predlagano zakonsko rešitvijo se po mnenju upravnega odbora rušijo vsi naši dosednji rezultati za izboljšanje kakovosti gradnje. Zbornica namreč med drugim skrbi, da so njeni člani dobro obveščeni o novostih in spremembah gradbene zakonodaje, skrbi za izobraževanje članov po posameznih strokovnih področjih, objavlja primere dobre inženirske prakse in opozarja na slabe rešitve ter ne nazadnje podeljuje nagrade za inženirske dosežke in inovativnost. Predvsem slednje so tiste, ki vzpodbujajo podjetja k bolj izvirnim in inovativnim gradbenim rešitvam ter so namenjene tistim projektantom, izvajalcem in investitorjem, ki spreminjajo gradbeno kulturo in ustvarjajo pogoje za inovativnost. Edino kar po našem mnenju zares manjka v obstoječem ZGO-1 je ureditev statusa svobodnega poklica, ki ga predvideva EU direktiva o priznavanju poklicnih kvalifikacij. S sklepi upravnega odbora smo obvestili javnost dne 28. 2. 2008.

Na naše sporočilo se je odzvalo Ministrstvo za okolje in prostor, ki je v sporočilu za javnost 29. 2. 2008 zapisalo, da je predlog Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti, ki ga je vlada potrdila 21. 2. 2008, rezultat dolgotrajnega usklajevanja s predstavniki stroke in javnosti. V Inženirski zbornici Slovenije se z izjavo ministrstva ne moremo strinjati, saj je le ta zavajajoča. Rezultat dolgotrajnega usklajevanja s predstavniki stroke je bil predlog Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti, ki je bil 18. 2. 2008 med drugim objavljen na spletni strani Vlade RS kot gradivo za sejo. Po tem predlogu zakona sta Inženirska zbornica Slovenije in Zbornica za arhitekturo in prostor zbornici z javnimi pooblastili, ki zagotavljata strokovnost, varstvo javnega interesa in naročnikov na področju graditve objektov in prostorskega načrtovanja z nalogo varovanja poklicnih interesov svojih članov. Obe zbornici sta po tem predlogu predstavljene kot strokovni zbornici, ki delujeta v korist javnega interesa.

V sporočilu za javnost o sklepih vlade na 159. seji z dne 21. 2. 2008 pa je razvidno, da sprejeti predlog zakona prinaša bistveno spremembo na področju izvajanja javnih pooblastil. Govori o ukinitvi obveznega članstva in posledično o prenosu javnih pooblastil na ministrstvo. Žal ta različica predloga zakona ni bila usklajena s poklicnima zbornicama, prav tako pa tudi ni bila objavljena

na spletni strani kot gradivo za vlado. Očitno je, da gre v konkretnem primeru za izključitev stroke iz procesa priprave predloga zakona. Vlada RS je predlog Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti, ki odvzema javna pooblastila zbornicama in ukinja obvezno članstvo, dne 27. 2. 2008 posredovala v Državni zbor RS.

Koga moti večja uveljavitev strokovnosti in odgovornosti strokovnjakov udeležencev pri gradnji?

Obrazložitev MOP, da bo predlagana rešitev prinesla pomembno okrepitev vloge zbornice na področju prostorskega načrtovanja in graditve objektov, je po našem prepričanju neutemeljena. Ravno nasprotno. Tak zakon bo na področje graditve objektov vnesel pravo zmedo. Ocenjujemo, da ukinitve obveznega članstva in prenos javnih pooblastil na ministrstvo ne bosta sprostila pogojev na trgu storitev, pa tudi ne prispevala k preglednosti podeljevanja različnih licenc in pooblastil. Postavlja se vprašanje, ali prenos javnih pooblastil na ministrstvo ne pomeni državne administrativne regulacije? MOP se pri razlagi izhodišč za sprejem predloga zakona tudi sklicuje na upoštevanje evropske zakonodaje, kar pa je nenaavadno, saj se tako predlog zakona z dne 18. 2. 2008, pri katerem sta sodelovali obe zbornici, kot tudi vladni predlog z dne 21. 2. 2008 sklicujeta na Direktivo Evropskega parlamenta in Evropskega Sveta o storitvah na notranjem trgu z dne 12.12.2006. Omenjena direktiva jasno opredeljuje poklicne organizacije kot najpomembnejše partnerje pri pripravi Evropskega etičnega kodeksa, ki velja za zelo pomembno sredstvo za zagotavljanje kakovosti storitev na notranjem trgu. Zakaj predlog zakona ne upošteva določil uredbe, čeprav se nanjo sklicuje?

Predlog Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti po našem prepričanju ne določa **enotno** pravil dobre prakse, kodeksa poklicne etike in posledično določitev kršitev in sankcij za kršitve **na področju Republike Slovenije v celoti**. Po predlogu zakona pravila dobre prakse veljajo le za člane poklicne zbornice in ne za vse posameznike, ki imajo naziv pooblaščen inženir, arhitekt, krajinski arhitekt ...

Čeprav predlog zakona v 1. členu določa, kot namen zakona, pogoje in pravila za opravljanje dejavnosti in storitev na področju prostorskega načrtovanja, arhitekturnega, krajinsko-arhitekturnega in inženirskega projektiranja ter drugih storitev pri graditvi v javnem interesu, javni interes v samem zakonu ni opredeljen. Usklajeni osnutek zakona z dne 18. 2. 2008 je za razliko od sprejetega predloga zakona določal, da poklicni zbornici zagotavljata strokovnost, varnost javnega interesa in naročnikov na področju prostorskega načrtovanja in graditve objek-

Izredna seja Upravnega odbora IZS.

10. marec 2008

POMEMBNA SPREMEMBA!

Predstavniki IZS in ZAPS na sestanku 10. 3. 2008 na MOP-u.

Pred oddajo glasila v tisk, sta se zgodila še dva pomembna dogodka v zvezi z Zakonom o arhitekturni in inženirski dejavnosti. Na povabilo ministra pristojnega za okolje in prostor g. Podobnika so se predstavniki IZS in ZAPS 10. 3. 2008 sestali na sestanku. Ministra so seznanili, da je predlog ZAID-a nesprejemljiv in da zbornica podpira zadnjo verzijo predloga, ki je bila usklajena med resornim ministrstvom in obema poklicnima zbornicama. Z vnosom drastičnih sprememb v že usklajeno verzijo predloga zakona, s katero se zbornicama ukinja obvezno članstvo in odvzem javnih pooblastil, je tako predlog zakona postavljen na glavo. Minister Janez Podobnik je v zaključku razgovora izrazil pripravljenost za iskanje za obe poklicni zbornici sprejemljive rešitve, ki bo sledila prvotnemu namenu priprave zakona in ne bo ogrožala strokovnosti, odgovornosti in kakovosti dela pooblaščenih inženirjev in arhitektov. Izrečena obljuba ministra pa se zaenkrat ne udejanja, saj

ugotavljamo, da so bile na novinarski konferenci ministrstva dne 13. 3. 2008 večinoma ovržene. IZS bo tako uporabila vsa razpoložljiva sredstva za preprečitev sprejema predloga zakona, ki bi onemogočil nadaljevanje aktivnosti zbornice za dvigovanje strokovnosti in odgovornosti ter vzpodbujanje ustvarjalnosti in inovativnosti pooblaščenih inženirjev.

Do predloga zakona se bodo na skupščini opredelili še predstavniki vseh matičnih sekcij IZS. ■

Predstavniki IZS so se odzvali povabilu ministra Podobnika na sestanek.

ter varujeta poklicni interes svojih članov. Navedeni tekst je sledil določilom 109. in 110. člena ZGO-1A, ki varuje strokovna načela na področju graditve objektov, pri čemer gre za načela varovanja dobre prakse in določil poklicne etike.

V sprejetem predlogu zakona so na novo določeni tudi cilji zbornice, in sicer je kot cilj navedeno spodbujanje razvoja stroke na področju graditve objektov in uresničevanja drugih skupnih interesov, ki so opredeljeni v statutu posameznih zbornic. S tem je opuščeni bistveni element dosedanjega javnega pooblastila, to je določanje strokovnih načel na področju graditve objektov. Glede na to, da zadnji predlog zakona tega ni prenesel na izvajalca javnih pooblastil, bo s

sprejemom takšnega zakona ukinjen mehanizem, ki bi omogočal nadaljevanje razvoja stroke, kot je to določeno sedaj.

Ugotavljamo tudi, da so dodatne spremembe v predlogu zakona, ki ga je potrdila vlada, direktno prepisane iz posameznih členov Zakona o gospodarskih zbornicah. Predlagatelj dodatnih sprememb je neupravičeno in napačno izenačil status in položaj interesne zbornice s statusom in položajem poklicne zbornice, in pri tem zanemaril dejstvo, da so dejavnost in storitve na področju graditve objektov v javnem interesu, česar ne moremo trditi za združevanje gospodarskih subjektov v gospodarski zbornici.

Ugotavljamo, da je zaradi vsega navedenega celotni predlog zakona neskladen s

Vlada je sprejela tekst predloga Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti, ki ni bil usklajen z Inženirsko zbornico Slovenije in Zbornico za arhitekturo in prostor Slovenije.

samim seboj, kar je posledica pisanja novega zakona čez noč – vnašanje drastičnih sprememb v usklajeni predlog.

Zaradi nastale problematične situacije smo dne 29. 2. 2008 na vse poslanske skupine Državnega zbora naslovili predlog za SPLOŠNO RAZPRAVO o predlogu Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti. V predlogu za splošno razpravo smo jih seznanili z našimi pomisleki o novem predlogu Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti in jih predvsem opozorili na dejstvo, da Vladni predlog zakona ukinja sedanjo vlogo zbornic reguliranih poklicev – kar je v nasprotju s splošno prakso EU – in jo reducira na nivo prostovoljne društvene dejavnosti, kar lahko dejansko pripelje do razpada dosedanjih zbornic IZS in ZAPS. Ključne spremembe, ki jih sprejeti vladni predlog prinaša, so prostovoljno članstvo v zbornicah ter prenos izvajanja strokovnih izpitov in podeljevanje licenc na ministrstvo. Zbornic, ki združujejo regulirane poklice, se ne more obravnavati kot interesne zbornice (Gospodarska, Obrtna itd.). Razlika je v javnem interesu, deontoloških načelih in poklicni disciplini. Če so prostovoljne zbornice kakovostni premik, jih je potrebno uveljaviti tudi za druge regulirane poklice – odvetnike ali zdravnike. V zbornicah se sprašujemo, ali za tem ne stojijo interesne skupine, ki zastopajo veliki kapital in tako odstranjujejo ovire za uresničitev svojih interesov! Prav tako smo jih seznanili s sklepi upravnega odbora. Podoben dopis je na poslanske skupine naslovila tudi Zbornica za arhitekturo in prostor. Na podlagi pobud obeh zbornic je bil s strani poslancev vložen predlog za SPLOŠNO RAZPRAVO.

Upamo, da bodo politiki znali prisluhniti stroki in bosta pri sprejemanju Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti prevladala pomen stroke in javni interes in ne politika. Inženirji s svojimi znanjem in izkušnjami predstavljajo trajni temelj za gospodarski razvoj države, medtem ko se politične strukture občasno menjavajo. ■

Zakon bo začel veljati 15. 4. 2008

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZGO-1B

Predsednik Komisije za sistemske zakone IZS
Roman Lebar, univ.dipl.inž.kem.tehnol.

Pred kratkim smo zaključili ciklus posvetov na temo sprememb in dopolnitev Zakona o graditvi objektov. Posveti v Ljubljani, Sežani in Mariboru so bili dobro obiskani (udeležilo se jih je okrog 700 članov) in tudi razprava je bila zanimiva.

Kot je bilo dogovorjeno na posvetih, objavljamo prvi sklop informacij in sicer splošno o spremembah zakona in o procedurah pri pridobivanju gradbenega dovoljenja skupaj s shemami potekov za različne primere.

Poglavitne rešitve zakona, s katerimi se uresničujejo cilji in načela zakona, so naslednje:

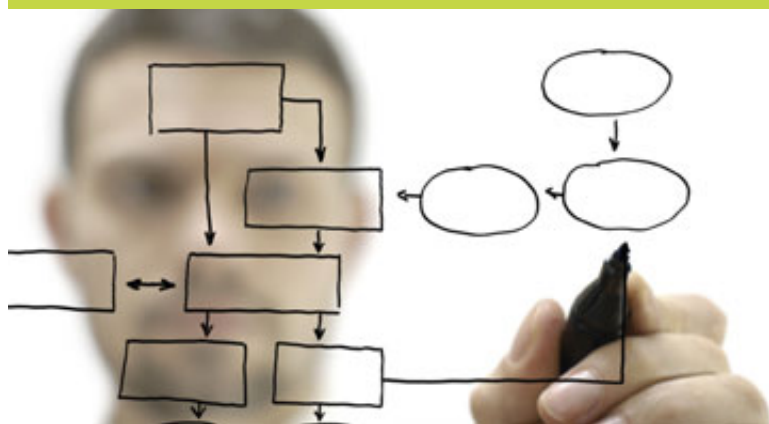
1. Z novelo se jasneje ureja postopek pridobivanja projektnih pogojev in soglasij, ki se ločujejo na tiste, ki so predpisana zaradi varovanja javnega interesa (na varovanih območjih in v varovalnih pasovih javne infrastrukture) in soglasja za priključitev, ki jih dajejo upravljalci gospodarske javne infrastrukture.
2. Novela zakona po novem tudi jasno opredeljuje, kaj pomeni minimalna komunalna oskrba (oskrba z vodo, elektriko, odvajanje odpadnih voda in dostop do ceste) in določa, da je to pri stanovanjskih stavbah pogoj za izdajo gradbenega dovoljenja, ne glede na to, da je zemljišče sicer opredeljeno kot zazidljivo s prostorskimi akti. Za druge stavbe in gradbene inženirske objekte pa se obvezna minimalna komunalna oskrba presoja glede na namen objekta.
3. Z obravnavano spremembo zakona se odpravlja tudi nejasnosti pri določanju strank v postopku, ki so se doslej določale na podlagi vplivnega območja. Ker so bili kriteriji za določanje vplivnega območja nejasni in nedoločeni, novela uvaja območje za določitev strank in natančno določene kriterije za njegovo določitev, vezane na vrsto objekta, ki jih bo podrobneje določila uredba vlade. Tako se bo v skladu z novelo območje za določitev strank v postopku določalo na matematičen način in na podlagi zelo jasno določenih kriterijev, lahko pa že sedaj rečemo, da objavljeni osnutek uredbe tega ne potrjuje.
4. V noveli zakona se uvaja nova kategorija vrst objektov glede na zahtevnost in sicer nezahtevni objekti, ki bodo konstrukcijsko nezahtevni, vendar bo

zanje treba pridobiti gradbeno dovoljenje, s tem da bo postopek pridobivanja tega dovoljenja skrajno poenostavljen.

5. Novela zakona uvaja tudi novosti v zvezi s postopkom izdaje uporabnega dovoljenja in sicer, **da v primeru manj zahtevnih objektov upravnemu organu ne bo treba izvajati tehničnega pregleda v kolikor bo ocenil, da lahko izda uporabno dovoljenje na podlagi predložene dokumentacije oziroma na podlagi ogleda, ki ga opravi sam brez komisije.** Na posvetih je bila izražena bojazn ali so vsi strokovni delavci na Upravnih enotah usposobljeni za tovrstno odločanje.
6. Določbe zakona, ki se nanašajo na pristojne poklicne zbornice in na pogoje za udeležence pri graditvi objektov ostajajo nespremenjene, saj bo to materijo uredil poseben zakon o dejavnosti na področju inženirskih in arhitekturnih dejavnosti. Zakon pa v tem delu kljub vsemu poleg nekaterih nujnih sprememb in dopolnitev prinaša novost na področju pogojev za odgovornega vodjo projekta, kjer je uvedena **vođilnost posamezne stroke** glede na delež v projektu kot odgovornega vodje projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja ter sodelovanje odgovornega vodje projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja pri dokončanju gradnje oziroma pri ugotavljanju, ali je gradnja izvedena skladno s projektom za pridobitev gradbenega dovoljenja, s čimer se sledi tudi primerjalnim rešitvam v drugih evropskih državah. ■

Objavljamo prvi sklop informacij o spremembah zakona in o procedurah pri pridobivanju gradbenega dovoljenja.

Zakon bo začel veljati 15. 4. 2008

PRIDOBIVANJE GRADBENEGA DOVOLJENJA

Komisija za sistemske zakone IZS
Ivan Leban, univ.dipl.inž.el.

Namen tega članka je prikazati procedure pri pridobivanju gradbenega dovoljenja (v nadaljnjem besedilu GD), kot najpomembnejšega postopka pri graditvi objektov. ZGO-1B (Ur.l.RS 126/07) ne spreminja bistva procedur za pridobitev GD, je pa seveda moral marsikaj uskladiti, zaradi sprejetega ZPNačrt in zaradi uvedbe drugačne razporeditve zahtevnosti objektov. Še vedno je način pridobivanja ali potrebnost GD odvisna od zahtevnosti objekta in od tega kakšen prostorski izvedbeni akt imamo za osnovo. Najenostavneje to prikazemo v spodnji tabeli, ki jo bomo kasneje še komentirali.

Dejstvo je, da je ZGO-1B, kar se tiče vsebine projektne dokumentacije in razvrstitve objektov, glede na zahtevnost, vse prepustil podzakonskim aktom, ki so šele v nastajanju. Zato bom pri posameznih komentarjih opozoril tudi na nedorečenost samega ZGO-1B, ki bi, vsaj delno, lahko bila rešena skozi Uredbe in Pravilnike.

Najprej moramo zaradi razumevanja opozoriti na spremembe, ki so nastale pri določanju zahtevnosti objektov in sprememb pri vrstah gradenj po ZGO-1B ter sprememb pri ureditvi prostora, ki so nastale kot posledica sprejetega Zakona o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt – Ur.l.RS 33/07).

VRSTE GRADENJ

ZGO-1B prinaša tudi tukaj nekaj sprememb in sicer:

- Ukinja pojem »nadomestna gradnja«, saj je bil ta pojem preveč zlorabljen. Po novem

zakonu je to lahko le rušitev in nato nova gradnja ali pa je to rekonstrukcija objekta.

- Pri rekonstrukcijah (gre za poseganje v konstrukcijske elemente ali povečave kapacitet) določa, da se do 10 % povečane velikosti objekta (verjetno bi bilo smiselno povedati, da to velja tudi za kapacitete tehnoloških objektov) šteje, da je to rekonstrukcija, če ne je to nova gradnja. Ni pa popolnoma jasno zakaj zakon sploh postavlja to razlikovanje, če je postopek za pridobivanje gradbenega dovoljenja za obe vrsti gradnje enak. Morda bo Pravilnik o projektni dokumentaciji prinesel kakšne nujne razlike v samem obsegu in vsebini projekta PGD (npr. zakaj bi morala rekonstrukcija objekta, definirana tako kot je, začeti in izvesti postopek preko idejne zasnove, za obstoječi objekt dokazovati skladnost s prostorskimi akti in še kaj).
- Izbriše pojem »sprememba rabe« in ohranja le »spremembo namembnosti«, kar je

smiselno, saj sta se v praksi pojma preveč rada zamenjevala. Pri »spremembi namembnosti« pa sam zakon že natančno določa, katere spremembe, znotraj ali med posameznimi skupinami objektov po standardni klasifikaciji, so take, da bo potrebno gradbeno dovoljenje, za katere pa to ni potrebno. Tudi tukaj bi morali imeti neko prilagojeno PGD dokumentacijo.

ZAHTEVNOST OBJEKTOV

V ZGO-1B se je poleg znanih kategorij zahtevnosti iz ZGO-1 pojavila še nova kategorija »nezahtevnega objekta« (ki naj bi bil konstrukcijsko manj zahteven objekt). Tako poznamo:

- zahtevne objekte,
- manj zahtevne objekte,
- nezahtevne objekte,
- enostavne objekte.

Zakaj ta dopolnitev? Enostavni objekti so bili po sedanjem zakonu preširoko zastavljeni in niso potrebovali gradbenega dovoljenja. Postopek se je pričel in tudi končal le s pridobitvijo lokacijske informacije. Ugotavljal se je, da nad temi objekti ni prav nobene kontrole in se je s tem legaliziral nered (nekateri smo opozarjali že pri nastajanju prejšnjega zakona, da poenostavitve za vsako ceno niso primerne). Lahko bi sicer zmanjšali število enostavnih objektov, ki ne potrebujejo GD, a ostalo je veliko število objektov za katere so menili, da ne zaslužijo zapletenega normalnega postopka za pridobitev GD, ki je predviden za manj zahteven objekt. Zato se je uvedla nova kategorija »nezahtevnega objekta«, ki bo zahteval proceduro poenostavljenega GD s poenostavljeno dokumentacijo (nič ni definirano, da bi to bilo v obliki nekega projekta, tako, da jo lahko izdela v obliki skic investitor sam). V novem zakonu je izpadlo vse naštevanje zahtevnih objektov. Vsi objekti bodo v posebni Uredbi.

PROSTORSKI IZVEDBENI AKTI

Najprej moramo ugotoviti kakšne prostorske izvedbene akte imamo pripravljene na področju graditve. Po ZPNačrt poznamo:

- »Občinski prostorski načrt« (OPN), ki je ekvivalent »Prostorskemu redu« po ZUreP, torej gre za izvedbeno dokumentacijo, ki bolj na grobo opredeljuje namembnost prostora in osnovne pogoje gradnje.
- »Občinski podrobni prostorski načrt« (OPPN), ki je ekvivalent »Občinskemu lokacijskemu načrtu« po ZUreP in natančno določa prostore po namenu, pogoji gradnje so definirani.
- »Državni prostorski načrt« (DPN), ki nadomešča po vsebini, ni enak »Državnemu lokacijskemu načrtu« iz ZUreP. Sedanji DPN

Vrsta gradnje	Zahtevnost objekta	Prostorski akt	GD	Postopek
Nova gradnja Rekonstrukcija	Zahteven	OPPN, DPN	DA	brez IDZ
		OPN	DA	z IDZ
	Manj zahteven	OPPN	DA	brez IDZ
		OPN	DA	z IDZ
	Nezahteven	OPPN ali OPN	DA	poenostavljen
Enostaven	OPPN ali OPN	NE		
Sprememba namembnosti	Glede na klasifikacijske skupine	OPPN ali OPN	DA	brez IDZ ?
Vzdrževalna dela	Ne glede na zahtevnost		NE	

je zastavljen širše. Obdelal naj bi prostorske zahteve nekega širšega prostora glede na vse potencialne državne interesente (npr. železnica, ceste, energetika in drugo) in ne kot je sedanj DLN, ki je bil izdelan za posameznega interesenta (za objekt). Po zakonu pa naj bi tak DPN že dal zadosti vhodnih podatkov za začetek izdelave PGD. Potrebno je povedati, da so že za do sedanj DLN potrebovali nekaj let, preden so bili sprejeti. Ni pa jasno kako bo šele po predvideni proceduri, ki izhaja iz ZPNačrt. Menim, da manjka ena stopnja v obdelavi, če želimo tak dokument res uporabiti kot osnovo za izdelavo PGD. Nelogično je tudi določilo, da kot vhod za izdelavo PGD velja objavljen DPN z »mnenji« nanj. Ta mnenja (tako iz prakse) so lahko celo nasprotna rešitvam iz »objavljenega DPN«. Kako naprej? Menim, da iz proklamirane poenostavljanja ne bo nič. Omenjena problematika je v manjši meri podobna tudi pri sprejemanju in uporabi OPPN.

V zvezi s prostorskimi izvedbenimi akti pa je potrebno povedati še to, da je v prehodnih določbah ZPNačrt zabeležena še veljavnost vrste tako in drugače imenovanih in vsebinsko oblikovanih dokumentov iz nekaj zakonov nazaj. Če vzamemo v zakup še dejstvo, da lokacijska informacija, v smislu prejšnjih zahtev ZGO-1, sploh ni potrebna in ne bo eden od osnovnih vhodnih podatkov pri pričetku postopka izdelave dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja, pomeni le to, da se bodo morali sami projektanti prebijati skozi veljavnost posameznih aktov in njihovo vsebino in določila.

POSTOPKI ZA PRIDOBITEV GRADBENEGA DOVOLJENJA

Zahtevni in manj zahtevni objekti - prostor urejen z OPN

V primeru, da gre za zahtevne ali manj zahtevne objekte, ki se bodo gradili na področju, ki je urejen z Občinskim prostorskim načrtom pričnemo z izdelavo Idejnih zasnov (IDZ), ki je dokumentacija s pomočjo katere pridobimo projektne pogoje. Bistvena sprememba postopka pa je v tem, da ne pričnemo s pridobitvijo Lokacijske informacije, saj lokacijska informacija po ZPNačrt ni več obvezen dokument in ZGO-1B ga več ne omenja. Lahko ga od občine zahtevamo, a le kot informacijo. Projektant ali investitor bo moral sam iz prostorskih izvedbenih aktov izluščiti, kaj so sploh osnovne zahteve za pričetek projektiranja in ali ter kaj se lahko na določenem prostoru sploh lahko gradi. Država je s svojih pleč zvrnila še eno obveznost. Po izdelanem IDZ bomo iskali pri bodočih soglasodajalcih (država bo pripravila spisek teh, kar do sedaj ni bilo) projektne pogoje. Na osnovi projektnih pogojev bomo

izdelali PGD, poiskali soglasja, če gre za zahteven objekt izvedli tudi revizijo projekta in to vložili kot dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja.

Zahtevni in manj zahtevni objekti - prostor urejen z OPPN

V primeru, da imamo prostor urejen z »Občinskim podrobnim prostorskim načrtom« (OPPN), potem se predpostavlja, da ta OPPN in mnenja nanj predstavljajo osnovo za izdelavo PGD, torej odpade korak iskanja projektnih pogojev. Je pa potrebno na PGD iskati soglasja, kar v ZGO-1 ni bilo določeno. Seveda je ta postopek (del po ZGO-1B) enostavnejši, zahteva pa več dela, da se pride do OPPN. V začetnem obdobju bo teh OPPN oziroma veljavnih ekvivalentov še malo, kasneje pa naj bi ta procedura postala najbolj običajna.

Zahtevni državni objekti - prostor urejen po DPN

Podobna procedura je pri zahtevnih državnih objektih, kjer je sploh odpadla možnost, da jih gradimo na prostoru, ki je obdelan na nivoju prejšnjih »prostorskih redov« (odpade bivši 55. člen ZGO-1). Tu se vedno zahteva predhodna priprava »Državnih prostorskih načrtov«. Kako so zastavljeni in kje vidimo težave sem opisal v točki, ki opisuje prostorske izvedbene akte. Sama priprava DPN je že po najkrajše odmerjenih časih procedur izjemno dolga, v realnosti preko vseh mer. Sam postopek po ZGO-1B seveda ni dolg, saj nimamo prvega cikla z izdelavo IDZ in iskanja projektnih pogojev. Tudi tu je potrebno poudariti novost in to je, da tudi po tej proceduri izdelan PGD zahteva iskanje soglasij.

Rekonstrukcije

Iz tabele tudi vidimo, da je za rekonstrukcije enak postopek kot za novogradnjo, kar ni popolnoma smiselno. Morda bo vsaj del potrebne dokumentacije drugačen (Pravilnik o projektni dokumentaciji je v času pisanja tega prispevka še v pripravi).

Nezahtevni objekti

Za nezahtevne objekte sploh ni predvideno, da bi se izdelovala neka »uradna« dokumentacija. To bi bilo nadomeščeno s skicami, ki bi jih uporabili kot vlogo za pridobitev poenostavljenega gradbenega dovoljenja. Seveda pa bo moral biti objekt zgrajen skladno z zahtevami prostorskih izvedbenih aktov.

Enostavni objekti

Za enostavne objekte velja, da gradbeno dovoljenje ni potrebno in tudi nobena dokumentacija ni zahtevana, ni pa jasno. Kako pa se bo videla izpolnjena zahteva, da morajo

tudi ti objekti izpolnjevati zahteve iz prostorskih izvedbenih aktov? Seveda bo rešitev možno soditi šele po izdaji Uredbe o zahtevnosti objektov.

Spremembe namembnosti

Za spremembo namembnosti velja, da za nekatere prehode v in med skupinami standardne klasifikacije ne bo potrebno gradbeno dovoljenje, za druge pa. Seveda pa pričakujemo, da bo Pravilnik o projektni dokumentaciji za te primere podal možnost izdelave poenostavljenega PGD.

Posebnosti na področju infrastrukture

Nov ZGO-1B je prinesel dve novosti. Prva je namenjena poenostavljanju (morda pretiranemu) pri pridobivanju projektne dokumentacije in soglasij za priključitev na infrastrukturo. Vemo, da je do sedanj postopek zahteval projektne pogoje po IDZ, soglasje na PGD in še soglasje za priključitev (po Energetskem zakonu). Rešitev novega zakona zahteva le »Soglasje za priključek« ob PGD. Ta naj bi se lahko izdal na osnovi predanega IDZ. Bilo pa bi to soglasje, ki bi bilo izdano le, če je ustrezna infrastruktura že zgrajena, če jo ima občina v letnem planu, ali če je že sklenjena pogodba za njeno izgradnjo. Torej: odpade možnost pridobitve gradbenega dovoljenja pri neurejeni infrastrukturi. Seveda pa bo potrebno zagotoviti, da bodo projektanti seznanjeni, kaj posamezna distribucija zahteva, in da bodo te zahteve enoumne in poenotene.

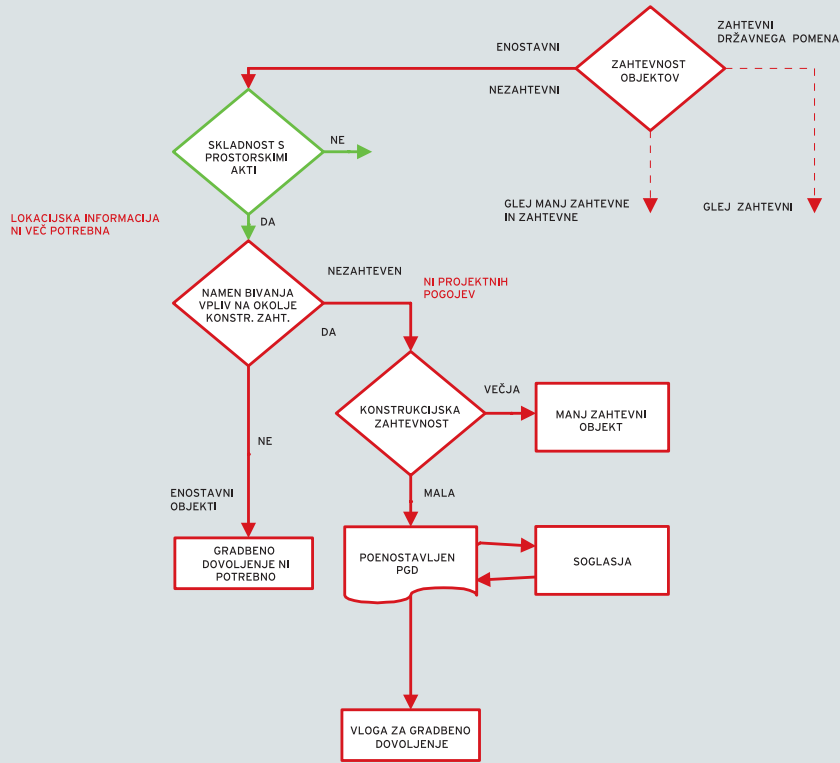
Druga novost se nanaša na določilo v ZGO-1, ki je omogočalo, da se posamezne objekte na objektih distribucije gradi brez gradbenega dovoljenja. Kateri so ti objekti je določal posebni akt (na podlagi drugih zakonov, npr. Energetskega). Resnici na ljubo je to določilo dalo preveč odprte možnosti za graditev brez kakršnih koli dokumentov in včasih tudi neupravičeno brez gradbenega in uporabnega dovoljenja. V ZGO-1B je ta možnost izbrisana. Posamezni objekti, ki se bodo pač lahko gradili brez GD, bodo uvrščeni v enostavne objekte.

ZAKLJUČEK

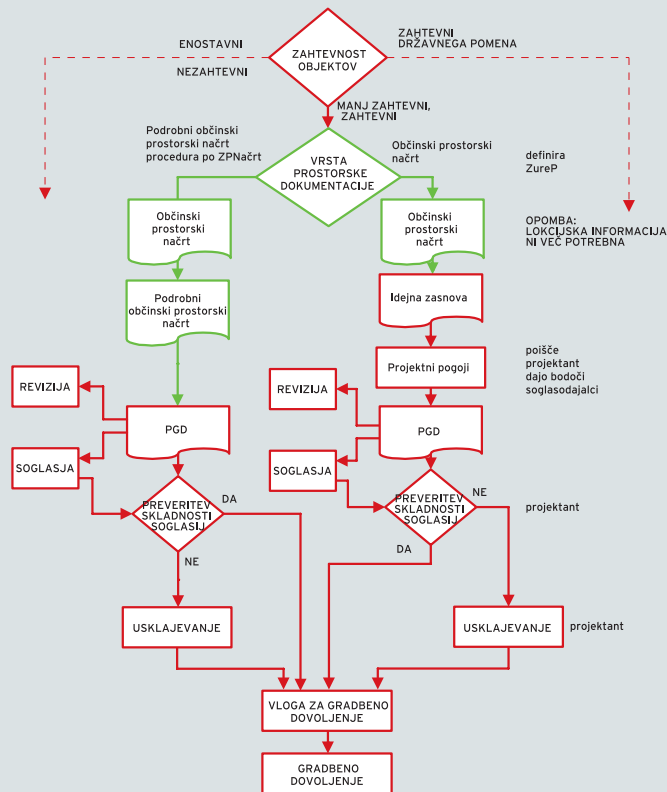
Iz zapisa postopkov, pregledne tabele in priloženih diagramov poteka vidimo, da nov ZGO-1B uvaja tudi na področju postopkov za pridobivanje gradbenega dovoljenja kar nekaj novosti. Nekatere prav gotovo pomenijo določeno poenostavljanje. Druge, posebno tiste, ki izvirajo iz preveč »teoretske« naravnosti ZPNačrt, bo potrebno v praksi testirati, ali so sploh izvedljive. Nekaj odgovorov pa bomo dobili tudi iz podzakonskih aktov, ki so v pripravi. Žal pa ugotavljam, da smo ponovno šli najprej v »serijsko proizvodnjo«, ne da bi najprej naredili test na nekaj primerkih. ■

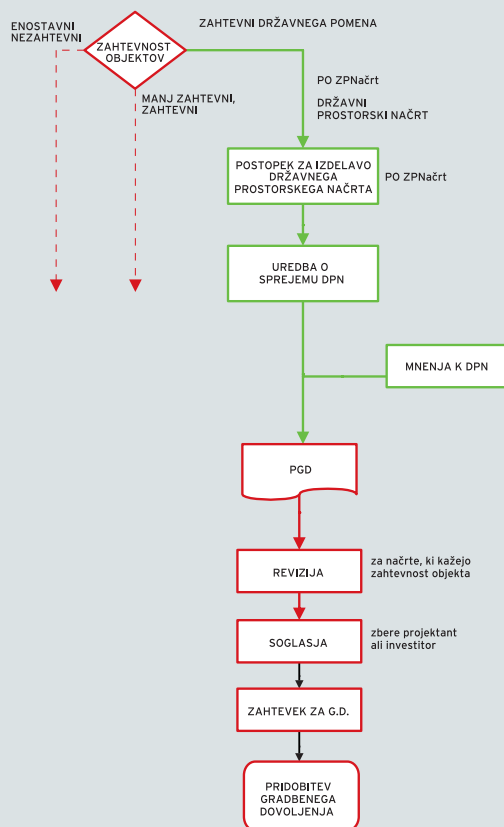
Diagram 1: POSTOPEK ZA ENOSTAVNE IN NEZAHTEVNE OBJEKTE

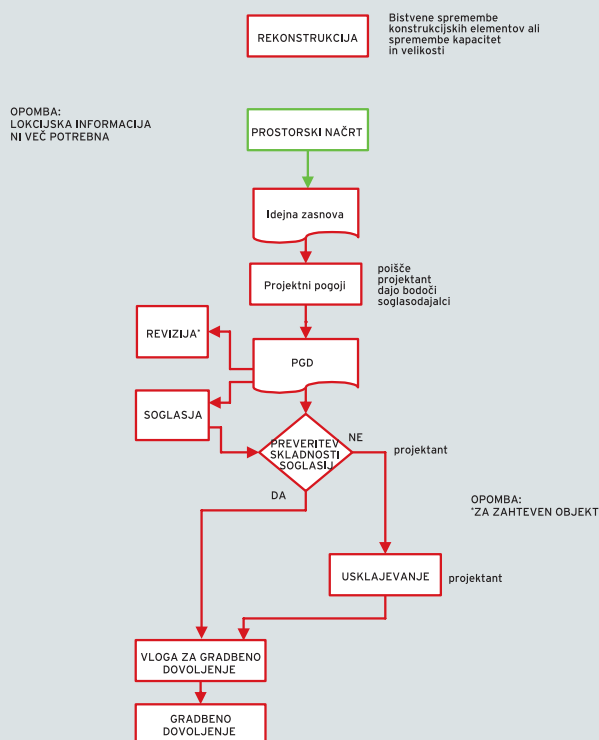
Diagram 2: OSNOVE PRIDOBIVANJA GRADBENEGA DOVOLJENJA PO ZGO-1B
Manj zahtevni in zahtevni objekti

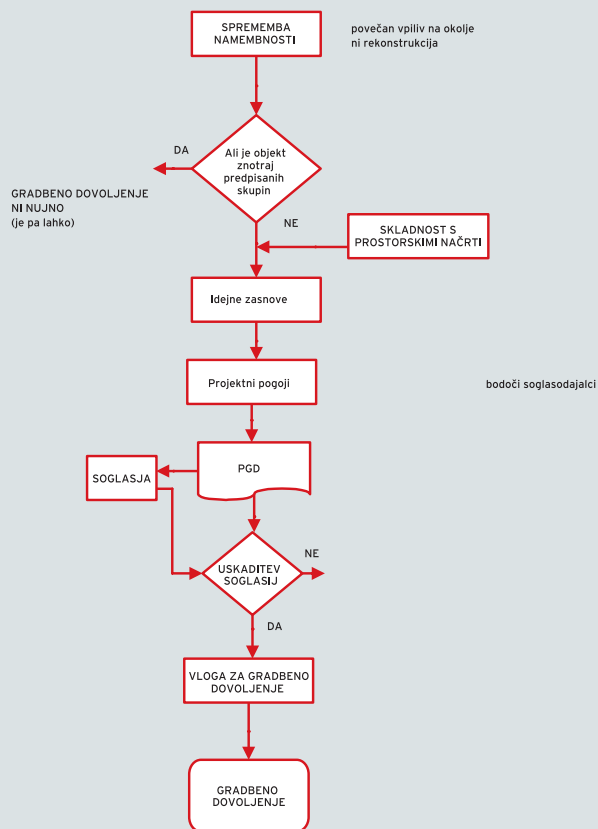
Diagram 3: OSNOVE PRIDOBIVANJA GRADBENEGA DOVOLJENJA PO ZGO-1B
Zahtevni objekti državnega pomena

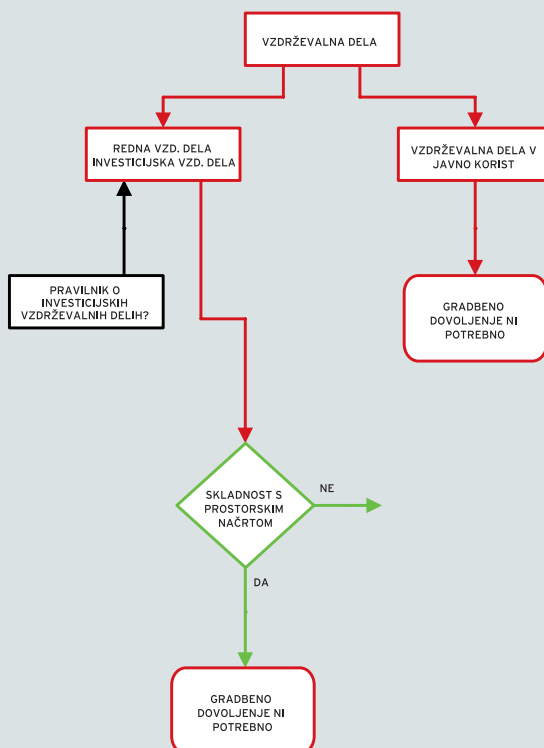
Diagram 4: OSNOVE PRIDOBIVANJA GRADBENEGA DOVOLJENJA PO ZGO-1B
Rekonstrukcije

Diagram 5: OSNOVE PRIDOBIVANJA GRADBENEGA DOVOLJENJA PO ZGO-1B
Sprememba namembnosti

Diagram 6: OSNOVE PRIDOBIVANJA GRADBENEGA DOVOLJENJA PO ZGO-1B
Vzdrževalna dela

V sklopu definicije tehničnega varovanja je navedeno, da so sistemi za tehnično varovanje posamezna ali funkcionalno povezana tehnična sredstva za nadzor gibanja na določenem objektu, območju ali prostoru, samodejno odkrivanje in javljanje nepooblaščne prisotnosti ali požara, prenos alarmnih sporočil ter sredstva za obdelavo in arhiviranje teh sporočil.

SPREJETJE ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ZASEBNEM VAROVANJU ZZasV

Matična sekcija elektro inženirjev
mag. Vinko Volčanjk, univ.dipl.inž.el.

V Inženirski zbornici Slovenije že dlje časa spremljamo dogajanje na zakonodajnem področju za tehnično varovanje, saj zakon posega v področje, ki je bilo do sedaj sestavni del projektne dokumentacije po obliki in vsebini, ki ga definira Zakon o graditvi objektov.

V novembru 2007 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zasebnem varovanju ZZasV, ki na področju izdelave projektne dokumentacije prinaša nekatere novosti.

Celotna problematika se je odprla s sprejetjem Zakona o zasebnem varovanju (ZZasV), Uradni list RS 126/2003 z dne 18. 12. 2003. Zakon je bil po svoji funkciji namenjen področju dejavnosti tehničnega varovanja, čeprav so bila v praksi podana nekatera drugačna mnenja, da zajema tudi področje načrtovanja oz. izdelave dokumentacije.

V sredini lanskega leta je bil v pripravi Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zasebnem varovanju. V dokumentu so bili v veliki meri upoštevani tudi

predlogi Inženirske zbornice Slovenije, med katerim sta bistvena dva, in sicer da se požarno varovanje izloči iz sistemov tehničnega varovanja in da se spremenijo pogoji za podjetja za pridobitev licence. Predlog zakona je Državni zbor potrdil, vendar ga je

Državni svet na seji 29. 6. 2007 zavrnil in vrnil v proceduro.

Zakonodajalec je nato brez usklajevanja z IZS ali z ostalimi inštitucijami sprejel spremembe zakona. Novi Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zasebnem varovanju ZZasV je bil objavljen v Uradnem listu 102/2007 dne 9. 11. 2007. V zakonu so bili izločeni nekateri predhodno usklajeni in potrjeni predlogi IZS. Zaradi tako nastalih nejasnosti smo Ministrstvu za notranje zadeve poslali dopis z vprašanji in s predlogi sprememb zakona. Dopis je bil podlaga sestanka

na Ministrstvu za notranje zadeve. Na osnovi ugotovitev sestanka in prejetega odgovora na naš dopis bi podali nekaj kratkih komentarjev.

V sklopu definicije tehničnega varovanja je navedeno, da so sistemi za tehnično varovanje posamezna ali funkcionalno povezana tehnična sredstva za nadzor gibanja na določenem objektu, območju ali prostoru, samodejno odkrivanje in javljanje nepooblaščne prisotnosti ali požara, prenos alarmnih sporočil ter sredstva za obdelavo in arhiviranje teh sporočil. Izraz javljanje nepooblaščne prisotnosti ali požara je treba razumeti tudi kot javljanje požara oz. prenos alarma požara.

Drugače povedano to pomeni, da so sistemi odkrivanja požara in aktivni protipožarni sistemi še vedno v domeni pooblaščenih inženirjev po ZGO. Pod področje ZZasV-A spada le prenos sporočil oz. signalov, ko pride do požara.

Nejasno je tudi, kaj spada pod sisteme tehničnega varovanja: nivo video nadzornega varovanja, sistemi kontrole pristopa ipd. Zakonodajalec je podal obrazložitev, da je v pripravi Uredba o obveznem organiziranju službe varovanja, ki bo urejala, katere organizacije in ustanove so dolžne organizirati službo varovanja po ZZasV. Predvidevamo,

da bodo te zahteve podale izhodišča projektantu, kdaj ima opravka s sistemi tehničnega varovanja po ZZasV.

Nadalje zakonodajalec podaja napotke, da je za načrtovanje sistemov videonadzora potrebno poznati tudi določbe Zakona o varstvu osebnih podatkov ZVOP-1-UPB1. Zakon določa pogoje, ki jih mora spoštovati oseba javnega ali zasebnega prava. Iz vsebine določil zakona je razvidno, kdaj spada sistem videonadzora pod določila Zakona o zasebnem varovanju.

Na osnovi prejetih pojasnil lahko podamo mnenje, da so npr. domofonski sistemi, sistemi kontrole pristopa v hotelskih sobah ipd. inštalacije, ki ne spadajo pod sisteme tehničnega varovanja. Žal natančne meje v tem trenutku ne moremo definirati.

Zelo bistvena sprememba od prvih predlogov sprememb ZZasV je tudi ta, da gospodarska družba za pridobitev licence načrtovanja sistemov tehničnega varovanja ne potrebuje imeti zaposlenega varnostnega menedžerja.

Na vprašanje o zavarovanju projektantske odgovornosti je s strani MNZ podano pojasnilo, da je pri sklenitvi zavarovanja za poklicno odgovornost potrebno v okviru zavarovanja po Zakonu o graditvi objektov zajeti tudi zavarovanje po Zakonu o zasebnem varovanju. Na to je potrebno opozoriti zavarovalnico, pri kateri imate zavarovano poklicno odgovornost.

Kaj pa lahko pričakujemo v bližnji prihodnosti? V pripravi je Pravilnik o strokovnem izpopolnjevanju in usposabljanju ter preizkusu strokovne usposobljenosti varnostnega osebja, ki bo določil programe in način osnovnega in obdobjnega strokovnega usposabljanja varnostnega osebja. To pomeni, da bo po opravljenem preizkusu znanja in pridobitvi licence potrebno opravljati še periodična izobraževanja.

Eden od osnovnih pogojev za pridobitev licence in naziva pooblaščen inženir varnostnih sistemov je torej opravljen preizkus znanja. Po katalogu nacionalne poklicne kvalifikacije pa velja, da je kandidat pooblaščen inženir E-usmeritve za področje projektiranja, v skladu z Zakonom o graditvi objektov.

Na sestanku z MNZ smo na temo pridobitve naziva pooblaščen inž. varn. sistemov podali vprašanje, kakšno je stanje v vmesnem času do sprejetja novih programov izobraževanja. Odgovor: v skladu s sedanjim stanjem, t.j. sedanjim programom izobraževanja.

Za zaključek še komentar iz vsakdanje prakse vezan na to, kaj je načrt sistemov tehničnega varovanja. V bistvu gre za samostojen (pod)načrt sistemov tehničnega varovanja v okviru "4. Načrta elek. inštalacij in elek. opreme". To pomeni ločen prikaz podanih rešitev, kar je tudi eden od pogojev z vidika zaupnosti tako izdelanega dokumenta. ■

»COMMISSIONING«

Strokovni svet Matične sekcije strojnih inženirjev
Mitja Lenassi, univ.dipl.inž.str.

UVOD

Sodobni sistemi prezračevanja in klimatizacije morajo biti energetske učinkovite, zadovoljiti morajo ostre zahteve glede kvalitete zraka in pričakovanega udobja, obenem pa načrtovani in izvedeni znotraj tesnega proračuna. Za izpolnitev vseh teh zahtev imajo prezračevalno-klimatizirni sistemi običajno veliko sestavnih delov, podsistemov in regulacijskih povezav. Posledično se ob izvedbi pojavijo na gradbišču številni specializirani izvajalci, ki velikokrat dela izvajajo neodvisno drug od drugega. Neučinkovita komunikacija in koordinacija med projektanti in izvajalci ter tudi med izvajalci in podizvajalci samimi lahko povzročijo, da je sistem prezračevanja in klimatizacije izveden pomanjkljivo in ne deluje pravilno. Brez ustrezne preveritve in potrditve pravilnosti medsebojnega vplivanja in delovanja vseh posameznih podsistemov in sestavnih delov, je delovanje izgotovljenega sistema prezračevanja in klimatizacije tako kot načrtovano in pričakovano le redko doseženo. Podobno zapisanemu za sistem prezračevanja in klimatizacije, velja tudi za ostale inštalacijske sisteme v objektih, kot so na primer: protipožarna zaščita, požarno javljanje, nadzor dima, odvod dima in toplote, vzdrževanje tlačnih razlik, razsvetljava, električno napajanje, varovanje, vodenje dvigal, medicinski plini, itd. Običajno so ti posamezni sistemi potrebni še dodatne uskladitve in tudi medsebojno pogojenega delovanja.

Medtem ko objekt z enostavnimi inštalacijami lahko izvede običajno usposobljen izvajalec povsem sam in ga takega tudi z najmanjšimi zadostnimi navodili za uporabo preda uporabniku, objekta z zahtevnimi in kompleksnimi sistemi in številnimi podsistemi ne more več. In ker so sodobne stavbe opremljene z vedno več takšnimi inštalacijskimi sistemi, ki zahtevajo številna preizkušanja, nastavitve in medsebojne uskladitve delovanj, je proces »commissioning« deležen v svetu vse večje pozornosti. V svetu se je pojavila tudi že nova vrsta inženirjev – specialistov za »commissioning«. Tega pa z zakonom o graditvi objektov predpisan »nadzor« gradnje, katerega zadolžitve in pa strokovnost je v naši zakonodaji dejansko nespremenjena že od prvega ZGO iz leta 1984, ki tako temelji na povsem pasivni fizični prisotnosti in zbiranju dokazne dokumentacije, pri čemer za povrh po črki zakona niti ni nujno potrebno, da je odgovorni nadzornik za inštalacije sploh imenovan, ne more nadomestiti. Nasprotno pa pri sodobnih stavbah postopek »commissioning« povsem

in v celoti nadomesti »nadzor«, v marsičem pa ga tudi močno prekosi.

KAJ JE »COMMISSIONING« IN KAJ JE NJEGOV REZULTAT?

»Commissioning« predstavlja pri graditvi stavb kvalitativno naravnano postopek, ki zagotavlja, da so inštalacijski sistemi zasnovani, načrtovani, napeljeni, funkcijsko preizkušeni in sposobni za obratovanje in vzdrževanje skladno z zahtevami projektne naloge in tehnično pravilno. Ob uporabi tega integriranega procesa predstavlja njegov rezultat popolnoma uporabno in v vseh pogledih usklajeno stavbo, vključno s celovito tehnično dokumentacijo vseh njenih sistemov in sklopov ter s podučnim osebjem za obratovanje in vzdrževanje.

KLJUČNE DEJAVNOSTI POSTOPKA

»COMMISSIONING«

Ključne dejavnosti postopka »commissioning« so v posameznih fazah graditve objekta naslednje:

FAZA PREDPROJEKTIRANJA:

- Sodelovanje pri izdelavi jasnega in z veljavno zakonodajo usklajenega, pisnega dokumenta investitorjevih zahtev in pričakovanj, kot tudi osnov za projektiranje – »projektne naloge«;

FAZA PROJEKTIRANJA:

- V vseh fazah spremljanje izdelave projektne dokumentacije s preverjanjem izpolnjevanja zahtev projektne naloge in veljavne zakonodaje (»revidiranje«) ter njene sposobnosti izvajanja postopka »commissioning« pri nadaljnjih fazah: izvedbi in prevzemu ter kasnejši uporabi (predvidenost in dostopnost merilnih mest, čistilnih odprtih, prostor za posluževanje in vzdrževanje...);
- Priprava razpisne dokumentacije in mehanizmov za pridobitev kar mogoče kvalitetne opreme znotraj okvira predvidenih stroškov;
- Priprava osnovnega načrta izvajanja postopka »commissioning« z določitvijo jasnega obsega in odgovornosti posameznih izvajalcev in podizvajalcev del, ki se vne-sejo v posamezne pogodbe;

FAZA GRADNJE - IZVEDBE:

- Priprava natančnega načrta izvajanja postopka »commissioning«;
- Prevzem s strani izvajalca danih in preverbo in potrditev tehničnih karakteristik,

delavniških risb in postavitvenih podrobnosti (»submittals«) za vgradnjo predvidene ali predlagane opreme in inštalacijskih sklopov ter ob ugotovitvi skladnosti te glede obsega in zahtev iz pogodbe predaja v preverbo ustreznosti in pisno potrditev projektantu;

- g) Vzpostavitev enovitih in učinkovitih postopkov predaje in prejema vseh delov izvedbene projektne dokumentacije, njenih dopolnitev in sprememb, vključujoč tehnične karakteristike, delavniške risbe in postavitvene podrobnosti naročene opreme in sklopov, vsem izvajalcem in podizvajalcem, ki se jih dokumentacija pri izvedbi dotika.
- h) Vzpostavitev učinkovite koordinacije med različnimi izvajalci, podizvajalci in proizvajalci dobavljene opreme in izgotovljenih sklopov;
- i) Uporaba kvalitativno zasnovane tehnike vzorčenja za odkrivanje sistemskih problemov, z namenom ohranjanja kvalitete, časovnega okvira izvedbe, potrjevanja učinkovitosti, točnosti rezultatov in nižanja stroškov projekta;
- j) Vodenje postopka zagona sistemov skupaj s preizkušanjem, nastavitvijo in uravnavanjem;

FAZA PREVZEMA:

- k) Izpeljava postopkov funkcijskih preizkusov delovanja sistemov, ki poleg običajnih stanj zajemajo tudi ustvarjanje izjemnih stanj in požarnih situacij;
- l) Vzpostavitev ustreznega obširnega usposabljanja in seznanjanja tehničnega osebja za obratovanje in vzdrževanje stavbe s sistemi ter v ožjem obsegu tudi samih uporabnikov;
- m) Preverba ustreznosti, celovitosti in natančnosti tehnične dokumentacije posameznih sistemov in sklopov, predane investitorju ob zaključku vseh del;

POPREVZEMNA FAZA:

- n) Odprava vseh morebitnih pomanjkljivosti in izpeljava s tem povezanih ponovitev funkcijskih preizkusov;
- o) Izpeljava zahtevanih »off-season« preizkusov;
- p) Uskladitev in dopolnitev tehnične dokumentacije z zadnjimi preizkusi;

SODELUJOČI PRI POSTOPKU

»COMMISSIONING«

»Commissioning« predstavlja skupna prizadevanja vseh sodelujočih na projektu in zahteva njihovo povezovanje, usklajevanje in sodelovanje. »Commissioning authority« pa predstavlja vodjo vseh sodelujočih na projektu, ki s svojimi določenimi pooblaščenimi predstavniki tvorijo »commissioning team«. To skupino običajno sestavljajo poleg »com-

missioning authority« še naslednji posamezniki oziroma njihovi pooblaščenici:

- lastnik,
- uporabnik,
- arhitekt,
- strojni projektant,
- elektro projektant,
- izvajalec cevnih instalacij,
- elektro izvajalec,
- izvajalec krmiljenja,
- izvajalec klimatizacije,
- TAB izvajalec,
- osebje vzdrževanja in obratovanja,
- glavni izvajalec.

Vsi člani skupine niso stalno vpleteni v projekt, ampak je vsak od njih aktiven pred in v času njegove pogodbene odgovornosti, kar pa je natančno opredeljeno v izdelanem razporedu potrebnih aktivnosti s strani »commissioning authority«.

»COMMISSIONING AUTHORITY«

»Commissioning authority« je pooblaščenec investitorja, ki je odgovoren za nadziranje del in vodenje, razporejanje in usklajevanje članov v izpolnjevanju naloge »commissioning«-a. V odvisnosti od zahtevnosti objekta in raznolikosti inštalacij, »commissioning authority« za posamezna področja inštalacij imenuje področne odgovorne strokovnjake in med njimi imenuje njihovega vodjo. Za posameznega odgovornega strokovnjaka izvajanja postopka »commissioning« so zahtevane naslednje kvalifikacije:

- IZOBRAZBENE:
  - najmanj visokošolska izobrazba v predmetni stroki;
  - pridobljena strokovna licenca za izvajanja »commissioning«-a pri pristojni zbornici;
- PRIDOBLENE Z IZKUŠNjami:
  - poznavanje faz projektiranja in izvajanja inštalacij, ki so predmet »commissioning«-a;
  - poznavanje postopkov izvajanja vseh vrst meritev in nastavitvev različnih inštalacij;
  - poznavanje področja regulacije in energetskega upravljanja sistemov;
  - poznavanje postopkov usposabljanja osebja za obratovanje in vzdrževanje;
  - ustna in pisna sposobnost komuniciranja, vodenja sestankov ter pisanja zapisnikov.

PREDNOSTI VRŠITVE POSTOPKA

»COMMISSIONING«

- **zmanjšanje sprememb med gradnjo in s tem povezanih izvajalčevih zahtevkov** – vsled spremljanja projekta že v fazi načrtovanja, »commissioning« morebitne pomanjkljivosti v izdelanih popisih, in tudi pri ponudbah izvajalcev, ter z obojim povezanih dodatnih del pravočasno odkrije in odpravi;

- **manjše število pomanjkljivosti ob zaključku gradnje** – med samo izvedbo, postopek »commissioning« hitro odkrije nepravilnosti in nedokončanosti posameznih sklopov, kar omogoča njihovo sledenje, beleženje, odpravo in ponovitev posameznih preizkusov. Večina teh pomanjkljivosti je tako odpravljena pred dokončanjem in predajo stavbe. V primeru pa, da pomanjkljivosti ostanejo in se do predaje ali ne odpravijo ali pa se jih ne da odpraviti, pa »commissioning« postopek zagotavlja, da so te za beležene, odgovornost zanje in za njihovo kasnejšo odpravo pa jasno določena;
- **izgotovitev in predaja v roku** – pripravljen natančen razpored in usklajevanje omogoča izvajalcem, podizvajalcem in dobaviteljem sledenje projekta ter pravočasno izvajanje naročil in učinkovito izvedbo del. Morebitne težave se pravočasno odkrijejo in odpravijo z najkrajšimi zakasnitvami, kar omogoča dokončanje projekta v pogodbenem roku;
- **upravljanje postopkov zagona** – priprava opreme, sklopov in sistemov za zagon zahteva vključitev številnih med seboj prepletenih del različnih izvajalcev in podizvajalcev. Osredotočenost »commissioning«-a na načrtovanje in uskladitev vseh teh del poenostavi postopke zagona in poveča njihovo učinkovitost;
- **krajši čas do prehoda v učinkovito obratovanje stavbe** – ker so energetske sistemi skozi »commissioning« vzpostavljeni v delovanje kot načrtovano, osebje za njihovo obratovanje in vzdrževanje pa ustrezno usposobljeno, stavba hitro preide v učinkovit način obratovanja. Osebje za obratovanje in vzdrževanje skrbi za pravilno delovanje sistemov, ne pa za odpravljanje pomanjkljivosti in napak;
- **manj poprevzemnega odpravljanja napak** – opravljeni številni preizkusi delovanja posameznih sistemov in sestavnih sklopov kot sestavni del »commissioning«-a odkrijejo napake, katerih običajni pregledi skozi fizično prisotnost »gradbenega nadzora« in s samim zbiranjem dokumentacije niti ne zaznajo. Spoznavanje in določitev napak (diagnosticiranje) je enostavnejše vsled v naprej pripravljenih uradnih generičnih preglednih listov za pregledovanje posameznih sklopov opreme in pa zaradi dejstva, da so izvajalci še vedno na gradbišču, popravila in ponovitev preizkusov pa tako hitro izvedljiva. Kot rezultat je število nastalih težav po pričetku uporabe manjše, popravila pa so skržena v stroških in povzročenih motnjah;
- **manjši vpliv vsled spreminjanja in dopolnjevanja načrtov** – »commissioning« že zgodaj zazna morebitne pomanjkljivosti pri načrtovanju, ki jih predstavlja slaba dostopnost opreme za sam zagon in pa kas-

nejše posluževanje in vzdrževanje, dostopnost mest za izvedbo nastavitvev in meritev, pomanjkljivi opisi sosledij delovanja in podobno. Revizija načrtov vse to zazna, popravki pa se izvedejo pravočasno in vnesejo že v izvedbene načrte, in ne šele neposredno na gradbišču z vsemi negativnimi posledicami;

- **izboljšanje kvalitete zraka v prostoru in delovne storilnosti** – v primeru ko prezračevalno-klimatizirni sistem izpolnjuje zahteve uporabnikov, njegovo obratovanje in vzdrževanje pa je ustrezno, predstavlja rezultat ustreznosti kvaliteta zraka v prostoru. Ta vključuje ustrezno nadziranje in vodenje temperature, vlažnosti, pravilno količino zunanjega zraka, dobro razdelitev vtočnega zraka v prostoru, čistost zraka in zmanjšanje vonjav. Boljša kvaliteta zraka v prostoru znatno pripomore k večjemu zadovoljstvu zaposlenih in njihovi višji storilnosti;
- **boljše obratovanje, vzdrževanje in zanesljivost** – učinkovito usposabljanje osebja za obratovanje in vzdrževanje, njihova seznanjenost s sistemi ter ustrezno pripravljena tehnična dokumentacija zagotavljajo, da bodo sistemi delovali pravilno in zanesljivo. To vključuje tudi pripravo »načrtovane vzdrževanja«, ki zagotavlja ohranjanje učinkovitosti sistemov, njihove čistosti, natančnosti vodenja temperatur, zmanjšanja števila okvar, daljšanje življenjske dobe opreme in ustrezno vodenje obratovalnih dnevnikov zanj;
- **nižja raba energije in obratovalnih stroškov** – sistemi prezračevanja in klimatizacije, priprave tople pitne vode in razsvetljave običajno porabijo precejšnji delež sicer celotno porabljene energije v stavbi. Izboljšana učinkovitost teh sistemov predstavlja pomemben in občuten delež pri nižanju rabe energije in obratovalnih stroškov.
- **dodana vrednost izvedbeni kvaliteti** – »commissioning« je osredotočen na razpored in sosledje del, usklajevanje izvajalcev in zagotovitev kvalitete sistemov in posledično stavb. Kvalitetne stavbe pa predstavljajo zadovoljne uporabnike, lažjo pridobitev najemnikov ali kupcev ter primeren ugled v družbi.
- **celovita in uporabna tehnična dokumentacija** – postopek »commissioning« zagotavlja skozi celotno spremljanje projekta uporabno končno predano dokumentacijo (PID in navodila za obratovanje in vzdrževanje), kar zagotavlja investitorju in osebju, zadolženemu za obratovanje in vzdrževanje, razpolaganje z vsemi potrebnimi in koristnimi podatki. Sestavni del navodil za obratovanje in vzdrževanje so tudi že nastavljeni dnevnik obratovanja in vzdrževanja za vso ključno opremo in sklope;

- **bolje podučeno in s koristnimi podatki opremljeno osebje za obratovanje in vzdrževanje** – tudi »najboljše« stavbe in sisteme doletijo občasne težave. Poudarek postopka »commissioning« pri usposabljanju osebja za obratovanje in vzdrževanje ter pripravi uporabne tehnične dokumentacije ima ob svojem zaključku za rezultat usposobljeno in s koristnimi podatki opremljeno osebje, tako na samem začetku, kot tudi ob kasnejših menjavah. Posledično, ko se morebitne težave pojavijo, je to osebje boljše pripravljeno in opremljeno za njihovo zaznavo in odpravo, oziroma za ugotovitev in sprejemu odločitve o potrebnosti najetja zunanega strokovnega znanja;
- **izboljšava bodočega načrtovanja** – prejeti povratni podatki z revizij načrtov in pa spremljajoče dokumentacije skozi aktivno sodelovanje pri dejavnostih »commissioning« a med izvedbo na gradbišču omogočajo projektantom širitev vpogleda in boljšega spoznavanja posameznih sistemov ter odkrivanja ključnih točk, ki potrebujejo več pozornosti pri bodočem načrtovanju. Pridobitev teh podatkov omogoča dvig kvalitete bodočih načrtov;
- **investitorjeva sposobnost sprejemanja odločitev pri bodočem načrtovanju in izvedbi** – pridobljene izkušnje od vseh tu navedenih prednostih postopka »commissioning«, omogočajo investitorju te boljše zagovarjati in se zanje zavzemati tudi pri naslednjih projektih, od načrtovanja dalje skozi izvedbo, do obratovanja in vzdrževanja;

DODATNE PREDNOSTI

- **izdelava dejanske (in ne projektirane) »energetske izkaznice stavbe«** na podlagi vseh potrebnih in predvsem *dejanskih podatkov dokončane gradnje* ob uporabi v tem trenutku še nepoznane metodologije izračuna celovite rabe energije s strani pooblaščenega »neodvisnega strokovnjaka«, ki bi bil lahko obenem tudi »commissioning authority«. Njegova aktivna udeležba pri inštalacijskem delu gradnje in v celoti spremljanje gradbenega dela graditve stavb, bi mu to omogočala. Šele na ta način bo »energetska izkaznica stavbe« prišla do veljave in ne bo doživela podobne usode kot sedanj »izkaz toplotnih karakteristik stavbe«;
- **pregledovanje in podajanje ocene stanja klimatizirnega sistema**, to je izvajanje še ene od zahtev evropske direktive, saj »neodvisnemu strokovnjaku« šele celovito in z vsemi tehničnimi podatki pripravljena dokumentacija izvedenih del ter navodil za uporabo in vzdrževanje ter z vsemi potrebnimi preglednimi listi delovanj to omogoča;
- **smiselno izvajanje zadnjega stavka 45. člena spremenjenega ZGO-1**, ki investitorju, izvajalcu in nadzorniku nalaga, da od

govornim projektantom omogočijo dostop in preglede na gradbišču ter vpogled v vso dokumentacijo, saj bi bil odgovorni projektant skozi postopek »commissioning« dejansko aktivno vključen v postopke gradnje. Zakonsko predpisani »gradbeni nadzor« (inštalacijskih del) pa bi investitorju v tej vlogi mnogo kvalitetnejše nadomestil eden od obeh udeležencev: »commissioning authority« ali pa »odgovorni projektant«;

STROŠKI VRŠITVE POSTOPKA

»COMMISSIONING« V POVEZAVI Z NJEGOVIMI PREDNOSTMI IN STROŠKI »GRADBENEGA NADZORA« TER »REVIZIJE«

Skupni stroški celotnega postopka »commissioning«, to je od sodelovanja pri pripravi projektne naloge do po-prevzemnih dejavnosti, znašajo med 2 in 5 % izvedbenih stroškov posameznega sistema. Stavba z manj zahtevnimi inštalacijskimi sistemi je seveda bližja nižji vrednosti in stavba z najbolj zahtevnimi in medsebojno prepletenimi sistemi je bližja višji vrednosti.

Vršitev postopka »commissioning« brez dejavnosti v fazah predprojektiranja in samega projektiranja pa znaša okoli 80 % celotnega postopka, torej med 1,6 in 4 %. Ta strošek pa je precej primerljiv s stroškom vršitve »gradbenega nadzora« po ZGO-1, vendar pa je obseg del in predvsem dosežen rezultat povsem neprimerljiv. Ob predstavljenih prednostih postopka »commissioning« v prejšnjem poglavju, so stroški zanj vsekakor opravičljivi, če pa ti nadomestijo še strošek vršitve »gradbenega nadzora«, pa praktično izničeni.

Glede na dejstvo, da celoviti »commissioning« zajema tudi spremljanje projektne dokumentacije, lahko ta nadomesti ne samo »gradbeni nadzor«, ampak tudi predpisano »revizijo načrtov faze PGD«, saj zajema prav vse dejavnosti obeh. Strošek postopka »commissioning« pa je v tem primeru celo nižji od ločenega stroška obeh teh dveh skupaj.

POTEK AKTIVNOSTI

1. Poleg matične sekcije MSS tudi pri drugih matičnih sekcijah preveriti smiselnost te pobude in ugotoviti (ne)potrebnost uvedbe postopka »commissioning« v gradbeno (inštalacijsko) prakso, upoštevajoč vse tu navedene utemeljitve;
2. Znotraj IZS poiskati strokovnjake, ki bi bili pripravljeno sodelovati pri tem projektu ter imenovati delovno tehnično skupino z jasno določenimi cilji, nalogami in časovnim načrtom;
3. Znotraj tehnične skupine pripraviti krovno smernico vršitve postopka »commissioning« za zahtevne stavbe oziroma zahtevne sklope inštalacij. Pri tem vsekakor spremljati pripravljajočo se zakonodajo, vezano na »energetske učinkovitost

stavb«, ki jo zahteva evropska direktiva. Poiskati ustrezno slovensko ime za postopek »commissioning« in »commissioning authority«;

4. Za posamezne sklope in vrste inštalacij izdelati specifična poglavja smernice iz prejšnje točke skupaj s posameznimi generičnimi preglednimi listi (»checklists«);
5. Predstaviti MOP krovno smernico postopka »commissioning« ter posameznih specifičnih poglavij za sklope in vrste inštalacijskih sistemov ter ob tem ponuditi MOP tudi vršitev usposabljanja »neodvisnih strokovnjakov«, ki jih zahteva evropska direktiva glede energetske učinkovitosti stavb;
6. Vzoredno s točko 5. pripraviti program tečajev s potrebno strokovno literaturo za usposabljanje inženirjev kot »commissioning authority« in ob dogovoru z MOP tudi »neodvisnih strokovnjakov«, pri tem prednostno z združenim ciljem in programom;
7. Pripraviti gradivo za seznanitev investitorjev o vseh prednostih in koristih postopka »commissioning« ter smiselnosti zamenjave »gradbenega nadzora« z njim kot tudi o potrebnosti verodostojne izdelave »energetske izkaznice stavbe«. Pripravljeno gradivo natisniti in razposlati vsem večjim investitorjem;
8. Pripraviti strokovne izpite za na tečajih usposobljenih inženirjev za naziv »commissioning authority« in ob dovoljenju MOP tudi za naziv »neodvisni strokovnjak«;
9. Po opravljenih dopolnilnih izpitih izdaja posebne licence za opravljanje ene in druge, po možnosti pa kar združene inženirske storitve;
10. Pri vsaj prvih izvajanjih postopka »commissioning« in izdelavi »energetske izkaznice stavb« nuditi potrebno strokovno pomoč;
11. Postopek »commissioning« sproti posodablja in prilagajati nastalim razmeram s časovnim izdajanjem vsakokrat posodobljene smernice in generičnih kontrolnih listov.

POZIV

Vsi, ki čutijo v tu predstavljeni novi inženirski dejavnosti »commissioning« strokovni izziv in so zanj izobrazbeno in tudi izkustveno strokovno usposobljeni, so vabljeni k sodelovanju v nastajajoči strokovni skupini za »commissioning«. Prijavo za sodelovanje lahko posredujete na naslov Inženirska zbornica Slovenije, Jarška cesta 10/b, 1000 Ljubljana ali po elektronski pošti na naslov izs@izs.si s pripisom "Za sodelovanje v skupini za commissioning". ■

Zadnja faza prenosa direktive EU o energetske učinkovitosti stavb

KONKRETNE NOVOSTI NA PODROČJU ENERGETSKE UČINKOVITOSTI STAVB

Komisija za dobro prakso IZS
Marjana Šijanec Zavrl, univ.dipl.inž.grad.

Na področju stavb v letošnjem letu poteka zadnja faza prenosa direktive EU o energetske učinkovitosti stavb EPBD (2002/91/EC), ki med drugim zadeva tudi uveljavitev nove računске metodologije za izračun energijskih lastnosti stavbe in pripadajočih emisij, postavitev strožjih minimalnih zahtev za energijske lastnosti stavbe ter uvedbo obveznega energetskega certificiranja stavb.

V pripravi je pravilnik, ki bo zaostрил pogoje za doseganje energetske učinkovitosti v stavbah.

Novela Energetskega zakona (Ur.l. RS št. 118, 17. 11. 2006) je na zakonski ravni že predpisala obvezno energetsko certificiranje stavb, ki bo uvedeno postopoma, in sicer s 1. januarjem 2008 za nove in javne stavbe ter s 1. januarjem 2009 za vse obstoječe stavbe, ki vstopajo na nepremičninski trg). Trenutno sta v zadnji fazi priprave Pravilnik o metodologiji izdelave in izdaji energetske izkaznice stavb in Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah. Prvi bo določil, kako mora biti energetska izkaznica izdelana, drugi pa bo zaostрил pogoje energetske učinkovitosti v stavbah, njun sprejem se pričakuje marca 2008.

NOVA RAČUNSKA METODOLOGIJA IN STROŽJE MINIMALNE ZAHTEVE

Ministrstvo za okolje in prostor je v sodelovanju z GI ZRMK in UL FS pripravilo osnutek novega Pravilnika o učinkoviti rabi energije v stavbah. Predlog pravilnika zajema metodologijo računa celovitih energijskih lastnosti stavbe, vključuje strožje zahteve za novogradnje in stavbe, ki se obsežneje prenavljajo, ter daje podlage za energetsko izkaznico za nove stavbe. Po novem pričakujemo za 30% zaostrene minimalne zahteve glede celotne rabe energije in seveda tudi večjo debelino toplotne zaščite, predvidoma najmanj 12 cm (ekvivalentna debelina, velja za klasične masivne sisteme gradnje). Za stavbe z oblikovnim faktorjem okoli 0.6 (razmerje površine zunanega ovoja stavbe in njene prostornine), kakršne so najpogostejše enodružinske hiše, lahko ugotovimo, da je bila med leti 1980 in 2002 potrebna

toplota za ogrevanje omejena na 110 kWh/m² leto, po letu 2002 na 75 kWh/m² leto, po novem predlogu pa pričakujemo, da naj ne bi presegala 55 do 60 kWh/m² leto (primerjava velja za klimatske razmere v osrednji Sloveniji). Novost v predlogu pravilnika predstavljajo še načela za zmanjševanje pregrevanja stavb in opredelitev zahtev za nizkoenergijske stavbe.

Računska metodologija, ki temelji na izhodišču dogovorjeni pragmatični uporabi tako imenovanih CEN EPBD standardov, pripravljenih za podporo uveljavitvi zahtev direktive o energetske učinkovitosti stavb, omogoča določitev potrebne toplote za ogrevanje in hlajenje stavbe, dovedene energije za delovanje stavbe, ki v sedanjem predlogu zajema dovedeno energijo sistema za ogrevanje in hlajenje in sistema za pripravo tople vode, dovedeno energijo sistema za prezračevanje ter razsvetljava v stavbi. Predviden je tudi izračun primarne energije za delovanje stavbe in emisij CO₂.

Seveda predstavljajo predlagane zahteve le minimalni pogoj. Smernice za nizkoenergijsko in pasivno gradnjo poudarjajo pomen dobre toplotne zaščite ovoja, vračanja odpadne toplote pri prezračevanju stavb ter izrabe obnovljivih virov energije za pokritje toplotnih in hladilnih potreb stavbe. K naprednim rešitvam nas lahko spodbujajo domači primeri dobre prakse kot predvsem napovedane denarne spodbude za nizkoenergijsko in pasivno gradnjo ter prenavo stavb, ki so le eden od instrumentov novega Nacionalnega akcij-

skega načrta za energetska učinkovitost (2008-2016).

V februarju 2008 je potekala javna obravnava predloga pravilnika. Posredovane pripombe na predlagano metodologijo in minimalne zahteve so se nanašale zlasti na kompleksnost računa, željo po podajanju več privzetih vrednosti, ki bi poenostavile izračun, na dileme glede dokazovanja izpolnjevanja minimalnih zahtev in na vprašanje dokazovanja izpolnjevanja 6. bistvene zahteve v fazi PGD projekta. Ministrstvo je hkrati ob javni razpravi napovedalo tudi izdelavo programske opreme za izračun energijskih lastnosti stavb po predlagani metodologiji, kar predstavlja veliko podporo izvedljivosti pravilnika.

OBVEZNA ENERGETSKA IZKAZNICA STAVBE

Osnutek pravilnika o metodologiji izdelave in izdaji energijskih izkaznic (1/2008) stavb temelji na rezultatih razvojnih projektov za podporo uveljavitve energetske izkaznice (npr. EIE BUDI, EIE CA EPBD), med te aktivnosti sodi tudi pilotni projekt prostovoljnega energetskega certificiranja stavb, ki ga izvaja Gradbeni inštitut ZRMK v sodelovanju s tujimi partnerji. Namen pilotnega projekta energetskega certificiranja stavb, ki poteka od leta 2002, je predvsem preveriti tehnične in organizacijske ovire ter poiskati najprimernejšo obliko izkaznice in postopke za njeno izdelavo.

Pri novih stavbah osnutek pravilnika predvideva energetska izkaznico izdelano na podlagi izračunanih indikatorjev rabe energije, vendar ne na podlagi projektiranega stanja, temveč na podlagi dejansko izvedenih del. Neodvisnemu strokovnjaku bo pri izračunu sicer v pomoč projekt izvedenih del, vendar bo moral vseeno preveriti skladnost navedb z dejanskim stanjem. Pri obstoječih stavbah je za stanovanjske stavbe predvidena računska energetska izkaznica, medtem ko je za nestanovanjske stavbe, kamor sodijo tudi javne

stavbe, predvideno certificiranje na podlagi dejanske rabe energije. Zakon zavezuje naročnika energetske izkaznice k pravilnosti in popolnosti posredovanih podatkov

Energetska izkaznica na podlagi izračunanih kazalnikov rabe energije bo predvidoma podajala naslednje podatke:

- potrebno toploto za ogrevanje stavbe, prikazano na barvni skali z označenimi razredi rabe energije A-G (kjer je posredno zajeta energijska kakovost arhitekturne zasnove in toplotne zaščite ovoja),
- podatek o končni rabi energije za delovanje stavbe ter emisiji CO₂, oboje prikazano na barvnih skalah brez razredov.

Energetska izkaznica na podlagi izračunanih kazalnikov bo prikazovala rabo končne energije na barvni drsni skali, brez razvrščanja v razrede rabe energije.

Energetska izkaznica ima status javne listine, ki jo bodo izdajale s strani ministrstva pooblaščenice organizacije, izdelovali pa neodvisni strokovnjaki z licenco, pridobljeno na podlagi strokovne usposobljenosti (najmanj visoka strokovna izobrazba ali prva stopnja izobrazbe tehnične ali arhitekturne smeri ter 5 let delovnih izkušenj), ter opravljenim izobraževalnim tečajem ter izpitom.

Energetske izkaznice se bodo shranjevale v registru izkaznic, ki bo predstavljal obetavno podatkovno bazo energijskih indikatorjev stavb, ki smo jo do sedaj pri študijah na tem področju zelo pogrešali.

ZAKONSKI ROKI ZA PRIDOBITEV ENERGETSKE IZKAZNICE

- Za nove stavbe je pridobitev energetske izkaznice obvezna od 1. januarja 2008. Če so stavbe projektirane še po pravilniku o toplotni zaščiti in učinkoviti rabi energije v stavbah iz leta 2002, kot izkaznica velja Izkaz toplotnih karakteristik stavbe.
- Za javne stavbe, ki jih javnost pogosto obiskuje in so večje od 1000 m², je obvezna na

Vabilo IZS

PONOVNO VABILO ČLANOM IZS K DEJAVNOSTI NA FORUMU WWW.IZS.SI

Komisija za dobro prakso IZS
Jurij Vernik, univ.dipl.kem.

IZS sama žal ne more slediti vsem pojavom in dejavnostim v konkretni praksi pri gradnjah, ker enostavno nima na voljo dovolj ustreznih povratnih informacij.

Prav zaradi tega se je **Komisija za dobro prakso** odločila, odpreti poseben forum z naslovom primeri dobre prakse in primeri slabe prakse, ki se je aktiviral konec decembra 2007.

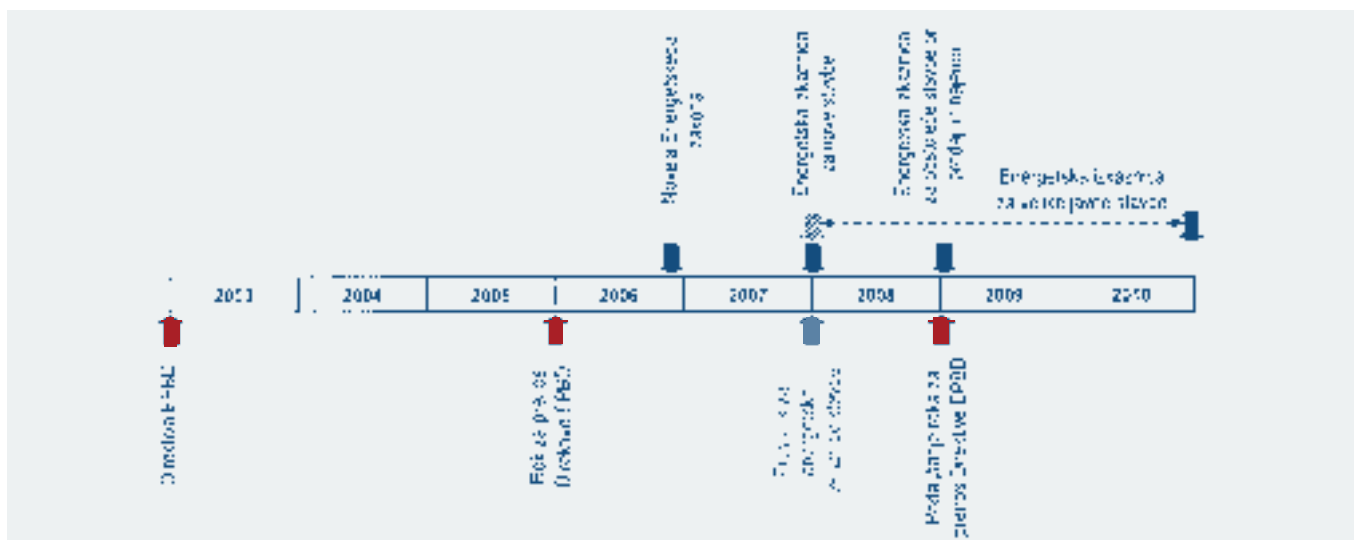
Na forumu želimo identificirati primere dobre in tudi slabe prakse.

Vsakdo, ki bi želel odpreti strokovni javnosti v komentiranje kak problem ali nakazati dobro ali slabo uporabljeno prakso, naj bo toliko tolerant, da se v tekstih foruma ne pojavljajo slabo preišljene besede ali mnenja, ki bi utegnili koga žaliti ali kako drugače diskvalificirati.

Forum naj bo zrcalo našega delovanja in s tem pripomore tudi drugim kolegom, ki se morda znajdejo v podobni ali enaki situaciji, k ustreznemu ravnanju.

mestitev energetske izkaznice na vidnem mestu od 1. januarja 2008 dalje, vendar najkasneje do 31. decembra 2010.

- Za obstoječe stavbe in njihove dele je obvezno pred sklenitvijo kupoprodajne ali najemne pogodbe kupcu oz. najemniku predložiti energetska izkaznica stavbe. Obveznost za obstoječe stavbe ob njihovi prodaji ali najemu velja od 1. januarja 2009. ■

Časovni načrt uvajanja energetska izkaznice stavbe po Direktivi EPBD

Kraj prireditve: **Atene, Grčija**
 Čas prireditve: **19.-20. oktober 2007**
 Udeleženci: **predsednik UO MSG dr. Branko Zadnik**

46. SREČANJE EVROPSKEGA SVETA GRADBENIH INŽENIRJEV (ECCE)

19. in 20. oktobra lanskega leta je bil v Atenah, Grčija, šestinštirideseti letni sestanek Evropskega sveta gradbenih inženirjev, ECCE. Gostitelji, kolegi iz Aten, so dogodek dobro organizirali, tako da so vse aktivnosti potekale nemoteno in v skladu s predvidenim dnevnim redom. Poleg običajnih točk dnevnega reda, ki so tradicionalne na vsakokratnem srečanju ECCE, kot so pozdravi organizatorjev in visokih predstavnikov politične sfere na državni oziroma mestni ravni, organizacijska problematika ECCE ter delo v petih stal-

skakšna izkaznica gradbenega inženirja. Dokument vsebuje definicijo gradbenega inženirja ter popisuje področja njegovih aktivnosti in potrebnih znanj. Predvideno je, da bo moral vsak posameznik, ki bo želel pridobiti ta dokument, dokazati svojo izobrazbo, profesionalne izkušnje, dokazati svoje permanentno izobraževanje ter članstvo v profesionalnih organizacijah v matični državi. Za nas zanimivo in pomembno izhodišče, ki mu do sedaj ni nihče javno nasprotoval je, da bi moral gradbeni inženir delovati (projektirati, vršiti nadzor, ipd..) v

ske spremembe in grajeno okolje z zornega kota izkušenj posameznih držav. Podano je bilo večje število prispevkov, katerih skupna ugotovitev je bila, da so se temperature v Evropi v zadnjih desetletjih dvignile, ter da je prišlo do sprememb pri razporeditvi in intenzivnosti padavin. Sam sem imel prispevek o poplavah v Železnikih, ki so bile le mesec dni pred sestankom v Atenah in tako zelo aktualna informacija. Dogodek sem prikazal kot rezultat posegov človeka v naravno okolje. Pri tem se velikokrat ne zavedamo, da se moramo naravi prilagajati in je ne poskušati obvladovati brez potrebnega znanja in poznavanja naravnih zakonitosti ter lokalnih geoloških, morfoloških in hidroloških posebnosti. Takšni dogodki so dejansko šola oziroma preizkus za vse, ki sodelujejo že pri urbanističnih zasnovi, pri načrtovanju, pri izgradnji in pri vzdrževanju ne le posameznih objektov, temveč celotnega bivalnega okolja človeka. Človeška družba v najširšem smislu se tega premalo zaveda in prehitro pozablja na tovrstna opozorila. Gradbeništvo kot stroka in znanost mora pri tem pokazati svoje poslanstvo tudi v edukativnem smislu vsem ostalim, ki narave enostavno ne dojemajo na primerno spoštljiv način. Prispevek so prisotni sprejeli z velikim zanimanjem in je sprožil živahne diskusije in izmenjave mnenj.

Rezultat dosedanjih usklajevanj je predlog dokumenta imenovanega »Civil Engineer Carta«, ki naj bi bil nekakšna izkaznica gradbenega inženirja.

nih komitejih, bi poudaril predvsem tri teme, ki so bile tokrat deležne posebne pozornosti.

V sklopu dela stalnega komiteja »Prepoznavanje poklica in mobilnost« (Professional Recognition & Mobility) se je do sedaj večino časa porabilo za iskanje skupnega imenovalca oziroma primerne definicije, ki bi primerno popisala evropskega gradbenega inženirja. Le-ta bi imel možnost svobodnega strokovnega delovanja v vseh državah Evropske skupnosti. Rezultat dosedanjih usklajevanj je predlog dokumenta imenovanega »Civil Engineer Carta«, ki naj bi bil ne-

državi gostiteljici z uporabo lokalnega jezika in lokalne zakonodaje ter tehnične regulative. Predstavljenih je bilo več scenarijev, ki popisujejo različne možne postopke pridobitve »dovoljenja za delo« oziroma »potnega lista«, kot se ta dokument delovno imenuje. V vsakem od scenarijev nastopata lokalno profesionalno združenje gradbenih inženirjev in ECCE kot kontrolni organ. Ideja je še v razvoju in bo potrebno še kar nekaj časa, da bo zaživela.

Naslednja zanimiva tematika, ki je bila obravnavana na tem sestanku, so bile klimat-

V stalnem komiteju za znanost in tehnologijo je štartal zanimiv projekt pod delovnim na-

slovom »Raziskava stanja evropske infrastrukture«. Ideja ni nova in je bila v določeni obliki realizirana že v ZDA, VB in Finski. Projekt je zanimiv za vsako državo saj podaja kot rezultat zaključke, ki so pomembni predvsem za ljudi in inštitucije, ki odločajo o delitvi denarja na državnem, strateškem nivoju in skrbijo za stanje infrastrukture v državi. Na kratko:

- Predvideni rezultati raziskave so predstavljeni v koncentrirani obliki kot poročilo o stanju, ki vključuje rangiranje in opis splošnega stanja različnih tipov konstrukcij ter podaja oceno potrebnih finančnih sredstev za obnovo in popravilo različnih infrastrukturnih sistemov.
- Za potrebe administrativnih služb, politiko ter druge relevantne skupine, ki jih tematika zanima, bodo podana priporočila, ki bodo prikazala trenutno stanje in kapacitete infrastrukture. To bo lahko služilo kot kvalitetna podpora nacionalnim ekonomijam in tudi evropskemu sodelovanju pri načrtovanju financiranja vzdrževanja in izboljšave različnih infrastrukturnih objektov in sistemov.

Naloga je zelo zanimiva in mislim, da je aktualna tudi za slovenski prostor. Bistvene odločitve o usmerjanju finančnih tokov so na ta način lahko podprte z realnimi in strokovno pridobljenimi podatki, ki bodo primerljivi in medsebojno uravnoteženi. Predvideva se, da bo projekt potekal na lokalni ravni pod vodstvom nacionalnih združenj gradbenih inženirjev, na evropski ravni pa naj bi združili rezultate v ECCE.

Kot zaključni dogodek je bil v soboto popoldne s pomočjo gostitelja firme Attiko Metro S.A. organiziran tri urni ogled enega od gradbišč širitve sistema atenskega metroja, ki je v stalnem dograjevanju. Metro se širi po sekcijah iz centra mesta, oziroma iz luke Pirej, v smeri periferije metropole v prometno najbolj obremenjenih smereh. Zanimiv je podatek, da širitev atenskega metroja, ki trenutno poteka v vrednosti 1,4 mrd EUR, sofinancira s 50 % sredstev Evropska skupnost. Tehnično gledano se srečujejo graditelji z zelo različnimi geološkimi pogoji in imajo zaradi tega tudi nemalo težav pri izvedbi podzemnih izkopnih del. Pri dosednji gradnji so uporabili večje število izkopnih metod. Na delu trase, kjer se trenutno gradi, in ki smo si ga ogledali, uporabljajo TBM metodo izkopa (pri nas je bila uporabljena pri izkopu dovodnih rogov za HE Plave II in Doblar II.). Sicer pa so dosedaj uporabili že OFS (Open Face Shield) metodo, način izkopa z uporabo »Earth Pressure Balance Machine«, novo avstrijsko metodo, Cut in Cover metodo ter kot njeno izpeljanko Cover in Cut metodo. Vsekakor zelo pestra praksa na relativno majhnem področju. ■

Svetovno združenje inženirskih organizacij

**PREDSEDNIK IZS NA SREČANJU V INDIJI
PONOVO IZVOLJEN V PREDSEDSTVO WFEO**

Levo predsednik Slovenske inženirske zveze prof.dr. Baldomir Zajc, desno predsednik Inženirska zbornice Slovenije mag. Črtomir Remec.

Kraj prireditve: **New Delhi, Indija**
 Čas prireditve: **11. - 16. november 2007**
 Udeleženci: **predsednik IZS mag. Črtomir Remec**

Med 11. in 16. novembrom 2007 je v New Delhiju v Indiji, v sklopu Svetovnega združenja inženirskih organizacij (WFEO) potekal teden, namenjen inženirjem in inženirstvu.

Konec tedna, 15. in 16. novembra, je bila generalna skupščina WFEO, ki jo je gostil Inštitut inženirjev Indije in sta se je iz Slovenije udeležila predsednik IZS, mag. Črtomir Remec in predsednik SIZ, prof. dr. Baldomir Zajc.

Tekom tedna so potekala srečanja odborov in izvršnega odbora WFEO, na katerih je prišlo do precej idej in plodnih razmislekov. Sestalo se je šest stalnih odborov, pregledalo svoje aktivnosti v tekočem letu in razpravljalo o programih, ki jih bodo začeli izvajati v letu 2008. V sklopu srečanj sta delovna skupina za boj proti korupciji in delovna skupina za razširitev članstva razpravljali o preteklih in prihodnjih ciljih. Delovna skupina za boj proti korupciji je sprejela in potrdila ustanovitev novega protikorupcijskega odbora, ki bo imel sedež v Španiji.

V tem tednu je Inštitut inženirjev Indije (IEI) organiziral svetovni kongres na temo »Mestna infrastruktura v razvijajočih se državah«.

Na podlagi vseh dogodkov je izvršni svet WFEO pripravil predloge za generalno skupščino, ki jo je 15. novembra odprl predsednik WFEO Ayadi.

Generalna skupščina je pod drobnogled vzela nekaj odločitev odborov, pozdravila nove nacionalne člane in ponovno oz. na novo izvolila člane predsedstva, med katere je bil iz Slovenije izvoljen predsednik Inženirske zbornice, mag. Črtomir Remec.

Srečanje se je zaključilo s povabilom na naslednjo generalno skupščino, ki bo 2009 v Kuvajtu. Predsedstvo WFEO pa se bo ponovno sestalo v času Svetovnega inženirskega kongresa, ki bo letos v Braziliji. ■

Zgoraj
Hefajst, božji kovač.

Levo
Predsednik Bavarske zbornice,
dr. Heinrich Schroeter skupaj s
predsednikom IZS,
mag. Črtomirjem Remcem.

16. DAN INŽENIRJEV BAVARSKE ZBORNICE

Kraj prireditve: **München, Nemčija**
Čas prireditve: **25. januar 2008**
Udeleženci: **Predsednik IZS mag. Črtomir Remec, ga. Polona Okretič**

25. januarja je v Münchnu potekal 16. bavarski dan inženirjev, ki sta se ga, poleg aktualnega predsednika Bavarske zbornice dr. Heinricha Schroeterja, bivše predsednice Bavarske zbornice Heidi Aschl in dolgoletnega predsednika zbornice dr. Karla Klinga, udeležila tudi predstavnika Inženirske zbornice Slovenije, predsednik mag. Črtomir Remec in Polona Okretič iz službe za izobraževanje, informiranje in natečaje.

Nosilna tema dneva je bila gradnja mostov, ki so se je letos lotili na precej zanimiv način. Poleg uradnega in čisto profesionalnega dela dogodka, je strokovni del popestrilo predavanje profesorice in prorektorice na Univerzi Friderik-Aleksander iz Nürnberga, ki se je inženirskega poklica dotaknila s povsem drugačnega, mitskega aspekta. Spregovorila je o Hefajstovem duhu kot duhu inženirja.

V pozdravnem delu je predsednik Bavarske zbornice dr. Heinrich Schroeter, potem ko je pozdravil vse častne goste, kritično spregovoril o zvezni vladi, ki ni ne poskrbela za uveljavitev in ne podprla tarifnih pogojev. Nemci zaradi tega izgubljajo delovna mesta, stroka pa propada.

Sledilo je predavanje profesorice teologije Johanne Haberer, ki je spregovorila o Hefajstovem duhu in ga povezala z mitičnim poklicem inženirja.

Hefajst, sin Zeusa in Here, je bil v grški mitologiji bog ognja, kovaštva in rokodelstva, in je ljudi naučil uporabe ognja ter obdelave kovin. V stari Grčiji nikoli ni sodil med pomembnejše bogove, so ga pa zelo častili kovači in rokodelci. Kot božji kovač je

olimpijskim bogovom zgradil palače, četudi sam nikoli ni sodil na Olimp. Zevsu, vladarju Olimpa, je naredil ščit, prsni oklep in žezlo, za Pozejdona, boga morja, je skoval njegov znameniti trizob, za Helia, boga sonca, pa voz s katerim se vozi čez nebo. Za Harmonio - hčer Aresa in Afrodite, je skoval prelepo ovratnico.

Prav tako kot za bogove je koval tudi za smrtnike: opremil je najmogočnejšega grškega junaka Ahila, ranjenega v tetivo v trojanski vojni, Grku Diomedu je skoval oklep, Trojanu Eneju pa ščit.

Bil je zavetnik ustvarjalcev in je poskrbel za pravo temperaturo materiala za obdelavo. Na tej točki je predavateljica povezala gradbeništvo z mitologijo.

Kot vemo, se je Hefajst poročil z Afrodito, ki predstavlja abstrakten princip estetike, fantazijo, ki je v njem našla stavbenika. Ko je predavateljica povezala Afrodito z Ateno, ki predstavlja logiko, idejo, je povedala, da gre za idealni par, ki se je združil v Hefajstu in je kot tak realizacija fantazije in logike. Tu je pokazala, kako se inženirski poklic znajde v dilemi vsakokrat, ko ustvarja ceste, mostove ..., v dilemi, ko skuša združiti funk-

cionalnost z estetiko, hkrati s tem pa dviguje kulturo.

Iz grške antike je prešla v rimsko antiko, kjer so Hefajstu rekli Vezev in nato v začetke krščanstva, v antični Rim. V antičnem Rimu je bil vladar cerkve, ki so ga imenovali »Pontifex Maximus«, tisti, ki je gradil; »veliki graditelj«. Namreč, beseda »pontifex« ima svoj koren v latinskem pons, pontis, kar pomeni most. Za rimsko obdobje je bilo torej značilno, da je bil pri gradnji mostov prisoten cerkveni duh. Že takrat so namreč vedeli, da mostovi krajšajo razdalje.

V prenesenem pomenu je profesorica teologije skušala pokazati na mostove kot na povezave med kulturami in svetovi. Inženirja je tako postavila v vlogo kreativca, ustvarjalca in je povedala, da »Hefajste« srečamo v vsakem obdobju in v vsaki dobi.

Inženir ima, in je imel, pomembno vlogo tudi pri vojaških vprašanjih, ki je prav tako eno od polj inženirstva, in v tej zvezi je omenila pomembno vlogo Leonarda da Vincija, ki je v času renesanse (14. – 16. stol.), ko je živel v Benetkah, naredil vojaške načrte za obrambo mesta pred Turki.

Zgoraj
Profesorica teologije **Johanne Haberer**

Potem je besedo ponovno prevzel predsednik Bavarske zbornice in spregovoril o 100 letnici obstoja deželnih uradov za spomeniško varstvo (1908–2008). Hkrati z obletnico, pa je zbornica izdala tudi brošuro o tem, kdaj in koliko vpisa je bilo v posameznih letih.

Sledilo je predavanje predsednika avtocestne direkcije za severno Bavarsko, ki je spregovoril o gradnji mostov z vidika inženirjev. Povedal je, da se je gradnja avtocest z 2052 kilometrov leta 1952 povečala na 47.350 kilometrov, od tega jih je 1250 kilometrov samo na Bavarskem.

Govoril je o železniških mostovih in se ustavil tudi pri obtežbi le-teh. Medtem ko je bila obtežba mostu leta 1925 12 ton, je bila leta 2004 že 44 ton. V povezavi s tem je poudaril, da večja ko so vlaganja, manjše so potrebe in obratno.

16. bavarski dan inženirjev je sklenil podpredsednik zbornice, ki se je v svojem govoru dotaknil področij ekonomije, ekologije in estetike. Hkrati je pokazal na pomembnost sodelovanja med inženirji in Univerzami, pa tudi povezava z mediji, je povedal, ni zanemarljiva.

Nato je spregovoril o kvaliteti. Povedal je, da je za kvaliteto potrebno poskrbeti že na samem začetku študija, torej na fakulteti, nato pa »moramo zanjo poskrbeti sami,« je dodal podpredsednik. Omenil je še, da da zbornica veliko na kvaliteto in zanjo tudi skrbi, in da je kvaliteta gradenj dobra, bi se jo dalo pa tudi še malo izboljšati.

S temi besedami je bil sklenjen 16. bavarski dan inženirjev.

Na koncu se je predsednik Inženirske zbornice Slovenije, mag. Remec zahvalil za povabilo na dan inženirjev in povabil Bavarsko inženirsko zbornico na srečanje v Ljubljani, ki bo junija letos, še v času predsedovanja Slovenije Evropski uniji. Srečanje bo namenjeno obravnavi prednosti in slabosti delovanja obeh zbornic, po dogovoru pa bo mogoč tudi obisk slovenskih podjetij. ■

Strokovne službe IZS

Vodja javnih pooblastil
Renata Gomboc, inž.mat.

SPREMEMBE ČLANSTVA V LETU 2007

V letu 2007 se je komisija za vpis v imenik sestala dvanaestkrat. V navedenem obdobju se je v imenik pooblaščenih inženirjev vpisalo 284 inženirjev. Iz imenika pooblaščenih inženirjev se je na lastno zahtevo izpisalo 67 inženirjev, po uradni dolžnosti jih je bilo izbranih 11. 25-tim inženirjem je bil zavržen oziroma zavrnjen vpis v imenik pooblaščenih inženir-

jev, 20 inženirjev pa je vložilo vlogo za mirovanje statusa pooblaščenega inženirja. 56 pooblaščenih inženirjev je podalo zahtevo za razširitev pooblastila. Obravnavanih je bilo 48 vlog zaradi sprememb podatkov v imeniku pooblaščenih inženirjev, naročenih je bilo 324 enotnih žigov in 5881 izkaznic pooblaščenih inženirjev. ■

VPISI IN SPREMEMBE PO MATIČNIH SEKCIJAH V 2007

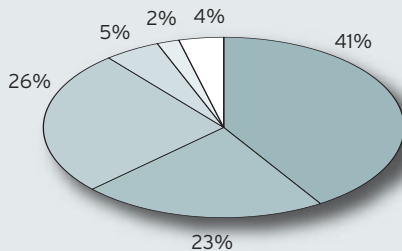
Na dan 31. 12. 2007

Matična sekcija	Vpis	Mirovanje	Izbris na podlagi lastne zahteve	Izbris po uradni dolžnosti
MSG	132	7	24	4
MSS	54	3	12	2
MSE	62	10	25	3
MST	9	1	6	2
MSRG	5	0	0	0
MSGeo	22	0	0	0
Skupaj	284	21	67	11

Vir: IZS

ČLANSTVO PO MATIČNIH SEKCIJAH

Na dan 31. 12. 2007

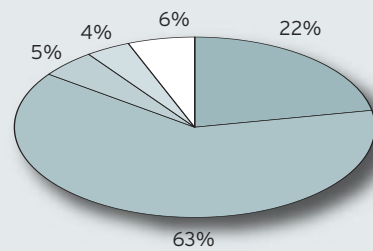

MSG:	2412	MST:	274
MSS:	1334	MSRG:	110
MSE:	1503	MSGeo:	254

Vir: IZS

ČLANSTVO PO POOBLASTILIH

Na dan 31. 12. 2007

projektiranje	348
vodnje	1320
projektiranje in vodnje	3849
revidiranje	274
geodezija	246

Svetovno združenje inženirskih organizacij

POROČILO O DELU KOMISIJE ZA STROKOVNE
IZPITE IZS ZA LETO 2007

Predsednik KSI dr. Janez Reflak, univ.dipl.inž.grad.
Svetovalka za strokovne izpite Martina Babnik

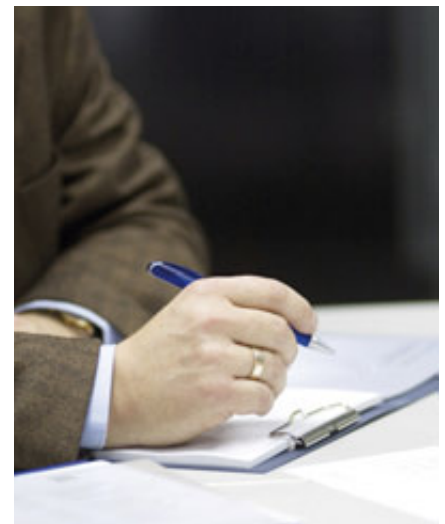
V letu 2007 sta bili sklicani dve redni seji in dve korespondenčni seji
Komisije za strokovne izpite (Izpitni odbor) pri Inženirski zbornici
Slovenije (v nadaljevanju: KSI).

Stroka	Opravljali	OSN	DOP	Opravili		Neuspešni		Popravlja		Neupr. odstop		Popravni izpit	Uspešni		Neuspešni		Neupr. odstop
ELE	82	71	11	56	68%	2	2%	21	26%	3	4%	16	14	88%	2	13%	0
GEO	25	25	0	18	72%	3	12%	4	16%	0	0%	3	3	100%	0	0%	0
GIL	1	1	0	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0	0%	0	0%	0
GRA	142	105	37	84	59%	4	3%	48	34%	6	4%	45	42	93%	3	7%	3
KEM	3	3	0	3	100%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0	0%	0	0%	0
MET	1	0	1	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0	0%	0	0%	0
POŽ	5	3	2	1	20%	3	60%	0	0%	1	20%	1	1	100%	0	0%	0
RUD	1	1	0	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0	0%	0	0%	0
SAN	1	1	0	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0	0%	0	0%	0
STR	64	57	7	56	88%	2	3%	4	6%	2	3%	3	3	100%	0	0%	1
Skupaj	325	267	58	222	68%	14	4%	77	24%	12	4%	68	63	93%	5	7%	4

Glavne aktivnosti Komisije IZS za strokovne izpite v letu 2007 so bile:

- izvajanje strokovnih izpitov,
  - zaključek izvajanja dopolnilnih strokovnih izpitov po ZGO-C,
  - izvajanje izpitov za revidente,
  - dopolnjevanje komisij z novimi mlajšimi člani,
  - stalno spremljanje spreminjanja tehnične regulative,
  - aktivno spremljanje podzakonskih aktov, ki so v pripravi na MOP,
  - ažuriranje seznamov strokovne literature in standardov znanj,
  - noveliranje programov,
  - priprava izdaje skripte za Varnost na gradbiščih,
  - dopolnitev skripte Investicijski procesi z ozirom na spremembo zakonodaje.
1. V začetku leta 2007 smo zaključili z izvajanjem dopolnilnih strokovnih izpitov po ZGO-C.
  2. V letu 2007 je opravljalo osnovni, dopolnilni ali popravni izpit 393 kandidatov. Podroben pregled po strokah in uspešnost pri posameznih izpitih je v prilogi poročila podana v tabeli »Statistika opravljanja strokovnih izpitov«.
  3. Posamezne stroke so pripravile predloge za nove člane izpitnih komisij.

4. Vsi člani KSI so aktivno spremljali spreminjanje tehnične regulative in aktivno spremljali spreminjanje podzakonskih aktov, ki so v pripravi na MOP. Posebej so pri tem postavili zahtevo za nemoten dostop vsaj do tistih novih standardov SIST, ki so v skladu s podzakonskimi akti in pravilniki, ki jih ti citirajo, obvezni. Člani KSI smatrajo, da mora biti vsak predpis, ki je obvezen, prosto dostopen za vse, ki ga morajo obvezno upoštevati pri projektiranju oziroma izvajanju gradbenih objektov po ZGO.
5. V mesecu septembru so vse izpitne komisije vseh strok pristopile k ažuriranju in noveliranju vseh izpitnih programov, standardov znanj in pripadajoče literature. Delo je bilo zaključeno do 10. decembra 2007 in v januarju so bili na spletnih straneh IZS objavljeni novi ažurirani programi.
6. KSI je pristopila k pripravi predlogov za dopolnitev in spremembo Pravilnika o strokovnih izpitih za vse stroke in je v februarju 2007 predlog sprememb predložila MOP v presojo in potrditev.
7. V uradnem listu RS je bil 3.12.2007 objavljen nov Pravilnik o programu in načinu opravljanja izpita iz geodetske stroke. ■

Najpomembnejša naloga komisije je izvajanje strokovnih izpitov.

REPORTAŽA S POSVETOV O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZGO-1B

Služba za izobraževanje, informiranje in natečaje IZS
Polona Okretič, univ.dipl.zgod. in soc.kult.

Predavatelji od leve: Roman Lebar, Tomaž Černe, Ivan Leban in dr. Janez Duhovnik

Udeleženci posveta v Ljubljani, 13. 2. 2008.

V zadnjih dneh decembra 2007 je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o graditvi objektov ZGO-1B, zato je prišla s strani zbornice pobuda, da bi se na omenjeno temo pripravil posvet.

Ker je bila Inženirska zbornica Slovenije, kot poklicna zbornica, leta 1996 med drugim ustanovljena tudi za to, da skrbi za izobraževanje svojih članov, je za februar 2008 razpisala tri termine in sicer v Ljubljani, Sežani in v Mariboru.

Zaradi aktualnosti Zakona, smo pričakovali veliko zanimanja in interes za posvet s strani članov, je pa posvetu prisostvovalo tudi nekaj arhitektov in druga zainteresirana javnost. Tako je dvorano Smelta, kjer je bilo prvo izobraževanje, napolnilo 370 slušateljev, v Sežano, v dvorano Območne obrtne zbornice, je prišlo 70 zainteresiranih, v Mariboru, pa se je v hotelu Habakuk posveta udeležilo 260 slušateljev. ■

Udeleženci posveta v Sežani, 20. 2. 2008.

Posveta v Mariboru, ki je bil 27. 2. 2008 se je udeležilo 260 slušateljev.

Gradivo, ki je bilo razdeljeno na posvetih je objavljeno na spletni strani:

http://www.izs.si/fileadmin/dokumenti/izobrazevanja/Gradivo_ZGO-1B.pdf.

REGIJSKA PISARNA MARIBOR

Služba za izobraževanje, informiranje in natečaje IZS
Polona Okretič, univ.dipl.zgod. in soc.kult.

Leta 2004 je prišlo v Mariboru, na pobudo članov mariborske, prekmurske, koroške in celjske regije, do sestanka, na katerem je bil govor o ustanovitvi regijske pisarne Inženirske zbornice Slovenije v Mariboru.

Namen ustanovitve pisarne ni bil le približati delovanja zbornice članom zbornice iz zgoraj omenjenih regij in drugim zainteresiranim, pač pa naj bi bila pisarna tudi stičišče povezovanja članstva v širši regiji, ne glede na pripadnost posameznim matičnim sekcijam. Pisarna naj bi pomagala pri prenašanju in soorganizaciji različnih aktivnosti in prireditve zbornice v regiji ter hkrati ponudila del uslug zbornice tudi v Mariboru.

Na samem začetku je bila ideja, da bi bila v regijski pisarni zaposlena oseba, vendar pa ta ni zaživela.

Kot rečeno. Pobuda za ustanovitev in ustanovna seja sta bili v začetku leta 2004, uradno odprtje regijske pisarne pa je potekalo v sklopu Dneva inženirjev, oktobra 2004. Odprtje prostorov je bilo na Vetrinjski ulici 16, ki je v starem mestnem jedru, takrat še v prostorih Doma inženirjev in tehnikov Maribor, kjer so še danes.

Odbor regijske pisarne IZS v Mariboru ima danes šest članov, ki se sestajajo približno enkrat na dva meseca oziroma po potrebi. Na sejah teče razprava o aktualnih zadevah, porajajo se predlogi na temo izobraževanja, strokovnih ekskurzij z ogledi objektov v izgradnji oziroma že izvedenih objektov, pa ideje o izboljšanju delovanja zbornice, govor je tudi o aktualnostih s področja inženirstva in še kaj.

Odbor je bil zelo aktiven lansko leto, ko je IZS svoj Dan inženirjev, takrat 7., priredila v Mariboru. Aktivnosti so se začele že takoj na začetku leta 2007, ko je s strani regijske pisarne prišla ideja o temi Dneva inženirjev, ki je bila Gospodarjenje z vodami, in se je potem, proti koncu leta, ko je prišlo do velikih poplav v Železnikih in na Celjskem, žal izkazala za preroško. Za ta Dan je regijska pisarna prevzela vso strokovno plat dogodka in poskrbela, da so bili govorniki, in potem pisci člankov v istoimenskem zborniku, večina iz regije in so se, in se še vedno dnevno ukvarjajo s problematiko voda.

Kasneje je prišla iz njihovih vrst tudi pobuda o tem, da bi pisarna gostila upravne odbore posameznih sekcij, kar je za eno od svojih sej že izkoristil upravni odbor matične sekcije elektro inženirjev. Prav tako se je povabilu odzval tudi upravni odbor matične sekcije gradbenih inženirjev, ki pa je, zaradi pobude Fakultete za gradbeništvo v Mariboru, svojo sejo prestavil v prostore Fakultete.

Kot prvi je imel svojo sejo upravni odbor matične sekcije gradbenih inženirjev, in sicer januarja. Tej seji se je pridružil tudi del regijske pisarne in predstavniki Fakultete za gradbeništvo v Mariboru. Za to sejo je bila potrebna pomoč regijske pisarne, ki je uskladila pobudo s strani Fakultete o razpravi na temo bolonskega študija in kompetenc di-

1. Vodja regijske pisarne Maribor g. Franc Avšič.

2. Sedež Regijske pisarne Maribor.

3-5. Člani UO MSE na seji v regijski pisarni.

plomantov, in predstavnike fakultete povežala s člani upravnega odbora matične sekcije gradbenih inženirjev, kar je pripeljalo do srečanja v Mariboru. S strani regijske pisarne je članom upravnega odbora dobrodošlico izrekel vodja regijske pisarne Maribor Franc Avšič, nato pa je upravni odbor nadaljeval z redno sejo.

Takoj februarja pa je sledila v prostorih regijske pisarne še seja upravnega odbora matične sekcije elektro inženirjev. Na tej seji je Franc Avšič pozdravil vse prisotne in jim zaželel uspešno delo. Glede na to, da je bila seja sekcije v Mariboru, so člani izkoristili to sejo tudi za ogled male fotonapetostne elektrarne, ki je v neposredni bližini regijske pisarne in je v stavbi Elektra Maribor.

Toliko na kratko o življenju in delovanju regijske pisarne IZS v Mariboru. ■

ŽELELI STE IZVEDETI

Na vprašanja odgovarjajo strokovne službe in funkcionarji IZS

? Imam vprašanje s področja geodezije. Zanima me ali lahko stanovanjske objekte in pomožne objekte zakoličujemo z GPS (Leica GPS 1200)?

Seveda se lahko objekte zakoličuje tudi z GPS-om. Pri tem pa je potrebno narediti vse varnostne kontrole, da se prepričate v to, da prenašate koordinate v istem koordinatnem sistemu kot so vaši zakoličbeni podatki. Skratka zelo dobro morate vedeti kako se je prišlo do pridobitve podatkov za izvedbo zakoličenja. Katere geodetske točke se je uporabilo in v kakšni meri, pri izdelavi geodetskega načrta kot osnove za izdelavo predloga zakoličbe. Geodeti moramo od 1. 1. 2008 v katastrskih elaborati upoštevati še nov koordinatni sistem, ki je bil uveden zaradi uskladitve koordinatnega sistema z Evropo. Poleg skrbi za prenos pravilnega koordinatnega sistema, pa morate pri tem upoštevati tudi vse druge kontrole, ki jih uporabljate pri drugem geodetskem instrumentariju (kontrola frontov, itd.).

? Na vas se obračam s problemom strokovnega nadzorstva. Skladno z 98. členom novega ZGO, ki velja od 15.1.2008, mora investitor zagotoviti strokovno nadzorstvo nad poiskusnim obratovanjem, v našem primeru je to objekt biološke čistilne naprave, usposobljenemu nadzorniku. Prosim vas, da mi sporočite seznam usposobljenih nadzornikov za primer čiščenja tehnoloških odpadnih vod v SBR reaktorjih.

Menim, da lahko strokovno nadzorstvo nad poiskusnim obratovanjem biološke čistilne naprave v SBR reaktorjih opravijo pooblaščen inženirji (gradbeniki, strojniki, kemiki...), ki so opravili strokovni izpit iz tehnologije čistilnih naprav oz. imajo tovrstne potrjene reference. Na IZS tovrstnega seznama nimamo, je pa možno, da z razpisom pozovete ponudnike, da tovrstne potrjene reference preden se odločite koga izbrati, tudi priložite k ponudbi.

Po praksi v Sloveniji, je dovoljeno objekte zakoličiti tudi z GPS napravami. Na sliki je model Leica GPS 1200.

? Z novim letom naj bi bila obvezna energetska izkaznica stavbe. Kakor sem zasledil je Pravilnik o metodologiji izdelave izkaznice še v pripravi in še ni sprejet. So že znane kake informacije oz. kako se bo pridobilo licenco za izdelavo izkaznice?

Priprava podzakonskega akta (Pravilnika o metodologiji izdelave izkaznice) je v teku in v januarju 2008 v zaključni fazi. S sprejetjem pravilnika bo dorečena metodologija certificiranja stavb, tako da bo mogoče zakonsko obveznost tudi dejansko realizirati. Postopek pridobivanja licence s predpisanimi kvalifikacijami strokovnjakov in s potrebnim izobraževanjem ter izpitom je opredeljena v noveli energetskega zakona (11/2006). Ker vsi postopki okoli izdajanja energetskih izkaznic še niso dorečeni, za zdaj še ni mogoče pridobiti licence.

? Kolikšen je varovalni pas za električno distribucijsko infrastrukturo? Ali drugače, na kolikšno razdaljo se lahko približam podzemnemu nizkonapetostnem el. kablu brez soglasja elektro podjetja.

ZGO 1 je poznal vplivno področje objekta, ki se ga gradi, in ga je moral določiti projektant. Približevanje drugim objektom ni bilo natančno določeno. Po sedaj že veljav-

nem ZGO-1B pa je določeno območje strank v postopku. To naj bilo določeno na »matematični način« ali z določitvijo konkretnih odmikov. Za te določbe je predvidena posebna Uredba o območju za določitev strank v postopku izdaje gradbenega dovoljenja. Predlog te Uredbe je objavljen na spletni strani MOP in je v javni razpravi. Tako ni mogoče reči koliko se lahko približate NN podzemnemu vodu, ne da bi poznali vaš objekt. Na primer: za stavbe je določeno, da je širina pasu ena polovica tretjega korena prostornine stavbe, kar bi pomenilo, da ima stavba s kubaturo 125 m širino pasu 25/2, to je 12,5 m. Če je kablovod znotraj te širine, je distributer stranka v postopku, ki vam bo povedala ali smete graditi ali ne. V 4.členu predloga Uredbe pa so določeni varovalni pasovi posameznih inženirskih objektov in za vaš primer je predviden pas 1 meter od osi na vsako stran, kar bi bil tisti podatek, ki vas zanima. Če je ta 1 m zunaj izračuna območja strank v postopku za objekt, ki ga nameravate graditi, potem gradite, ne da bi iskali kakršnekoli projektne pogoje pri distributerju.

Posredujte nam vprašanja in z veseljem vam bomo odgovorili

<http://www.izs.si/forum/>

OBIŠČITE NAS NA SEJMU MEGRA 2008 V GORNJI RADGONI

VABIMO VAS,

da nas v času 21. mednarodnega sejma gradbeništva in gradbenih materialov SEJEM MEGRA 2008

od 1. do 5. aprila 2008 v Gornji Radgoni obiščete na našem razstavnem prostoru - informacijski pisarni Inženirske zbornice Slovenije.

OKROGLA MIZA

Hkrati Vas tudi vabimo, da se v **torek 1. 4. 2008 ob 11:00 uri** v dvorani 4 udeležite okrogle mize z naslovom **NOVA ZAKONODAJA S PODROČJA GRADITVE OBJEKTOV.**

Sodelovali bodo:

- g. Roman LEBAR, univ.dipl.inž.kem.tehnol.,
- g. Ivan LEBAN, univ.dipl.inž.el.,
- dr. Janez DUHOVNIK, univ.dipl.inž.grad.,
- g. Tomaž ČERNE, univ.dipl.inž.geod.

PRIJAVE

Prijave pošljite na naslov: Inženirska zbornica Slovenije, Jarška cesta 10/b, 1000 Ljubljana ali na elektronski naslov petra.kavcic@izs.si ali na telefaks 01/547 33 20.

Dodatne informacije Petra Kavčič, telefon 01/547 33 37.

IZS se bo sejmu MEGRA predstavila že petič.

Pravilnik o mehanski odpornosti in stabilnosti objektov

SPREJET NOV PRAVILNIK O MEHANSKI ODPORNOSTI IN STABILNOSTI OBJEKTOV

V Uradnem listu RS št. 120/07 z dne 27. 12. 2007 je objavljen SEZNAM STANDARDOV, katerih uporaba naj bi bila skladna z zahtevami Pravilnika o mehanski odpornosti in stabilnosti objektov. ■

Povezava na spletno stran Ministrstva za okolje in prostor RS:

<http://www.uradni-list.si/1/ulonline.jsp?urlid=2007120&dhid=93601>

Tehnična smernica za požarno varnost TSG-1:2007

SPREJETA NOVA TEHNIČNA SMERNICA ZA POŽARNO VARNOST TSG-1:2007

S 5. 1. 2008 je začela veljati nova Tehnična smernica za požarno varnost TSG-1:2007 (Uradni list RS št. 1/08) in je zamenjala smernico TSG-1:2005. ■

Povezava na Uradni list RS:

http://www.mop.gov.si/fileadmin/mop.gov.si/pageuploads/zakonodaja/prostor/graditev/tehnica_smernica_pozarna_varnost_07.pdf

KOLENDAR STROKOVNIH PRIREDITEV

21. 4. – 24. 4. 2008

Transport Research Arena Europe 2008
Ljubljana, Slovenija
www.tra2008.si
info@tra2008.si

22. – 24. oktober 2008

9. Slovenski kongres o cestah in prometu
Portorož, Slovenija
www.drc.si
drc@drc.si

14. 5. 2008

Konferenca o sončni energiji v stavbah
GZS, Ljubljana, Slovenija
Organizator:
Slovenska termo solarna tehnološka platforma v sodelovanju z GZS in IZS

November 2008

8. Dan inženirjev
Ljubljana, Slovenija
www.izs.si
izs@izs.si

Oktober 2008

30. Zborovanje gradbenih konstruktorjev Slovenije
Bled, Slovenija
www.sdgk.si
info@sdgk.si

Celoten koledar domačih in tujih strokovnih prireditev si lahko ogledate pod:

<http://www.izs.si/index.php?id=217>

19. SKUPŠČINA IZS

11. decembra 2007 je potekala 19. skupščina IZS. Na njej so bili sprejeti naslednji sklepi:

- zbornice je sprejela višine članarin in pristojbin za vodenje v imeniku ter drugih pristojbin.
- Skupščina zbornice je potrdila plan dela in finančni načrt Inženirske zbornice Slovenije za leto 2008.
- Skupščina zbornice je izvolila nove člane Komisije za statut in poslovnik skupščine zbornice.
- Skupščina zbornice je sprejela nove urne postavke izvajalcev projektantskih storitev.

Člani skupščine med zasedanjem.

20. SKUPŠČINA IZS

18. 3. 2008 je potekala 20. redna seja skupščine IZS in sprejela naslednje sklepe:

- potrdila poročilo o delu in zaključni račun Inženirske zbornice Slovenije za leto 2007,
- izvolila tožilca, tri člane disciplinske komisije in štiri člane disciplinskega sodišča,
- sprejela Spremembe in dopolnitve Disciplinskega pravilnika,
- da se vložijo pritožbe na Evropsko sodišče za človekove pravice v zvezi z zastopanjem samostojnih poklicev v Državnem svetu RS,
- da je IZS proti vladnemu predlogu Zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti.

Skupščina IZS se je izrekla proti vladnemu predlogu ZAID.

Sklep se glasi:

IZS PROTI VLADNEMU PREDLOGU ZAKONA O ARHITEKTURNI IN INŽENIRSKI DEJAVNOSTI

Člani IZS-Inženirske zbornice Slovenije, v celoti zavračamo vladni predlog zakona o arhitekturni in inženirski dejavnosti z dne 21.2.2008 in zahtevamo, da se umakne iz parlamentarnega postopka zato ker:

Je vlada s korenito spremembo, ki jo je vnesla v zakon čisto na koncu postopka priprave in usklajevanj tik pred parlamentarnim postopkom, bistveno spremenila prvotni namen zakona. Namesto, da vnese večji red na področje graditve in urejanja prostora,

se z zakonom zbornicami odvzemajo javna pooblastila in obvezno članstvo, s čimer se ukinja neodvisnost in princip samoregulacije stroke.

Besedilo zakona ni usklajeno s poklicnimi zbornicami, tako kot piše v obrazložitvi zakona. S to potezo država zavrača partnerski odnos z zbornicami, ki lahko bistveno prispevajo k varstvu potrošnikov in kakovosti graditve ter po nepotrebnem prevzema funkcije in opravila, katera lahko kakovostno opravljata zbornici in jih posledično izpostavlja vplivom spreminjajoče se politike.

So zbornice svobodnih, reguliranih poklicev značilne ustanove kontinentalne Evro-

pe, ki pomembno prispevajo k javnemu interesu posameznih držav in jih ne gre enačiti z zbornicami interesnih združenj s komercialnim interesom. Obvezno članstvo v arhitekturnih in inženirskih zbornicah je prisotno v večini evropskih držav.

Vsi posegi v osnovno različico zakona zmanjšujejo možnosti za strokovno neodvisnost in vodijo v konflikte interesov, ki posledično zmanjšujejo varstvo potrošnikov in porabnikov.

Ne omogoča nastanka statusa svobodnega poklica, ki izhaja iz EU direktive o priznavanju poklicnih kvalifikacij. ■

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ APRIL - JUNIJ 2008

22. in 23. 4.

MSE

Projektiranje, vodenje del in nadziranje del za protieksplzijsko zaščito

19. 4.

MSE

Izobraževanje pooblaščenih inženirjev in sodnih izvedencev elektro stroke

22. 4. LJ in 24. 4. MB

Podtlačni sistemi odvodnjavanja strešnih vod Geberit Pluvia in Toplotne črpalke Viessmann

21. in 23. 4.

MSG

Potresna analiza mostov (Evrokodi)

maj

MSS

Sprinkler - sistem avtomatskega gašenja

5., 7., 12. in 14. 5.

MSG

Jeklene in sovprežne stavbe (Evrokodi)

21., 26., 28. 5. in 2.6.

MSG

Betonske stavbe (Evrokodi)

junij ali september

MSG

Obtežbe mostov (Evrokodi)

Napovednik izobraževanj in posamezna razpisana izobraževanja najdete pod:

www.izs.si v rubriki "Izobraževanja"

spreminjamo gradbeno kulturo

Inženirska zbornica Slovenije

Jarška cesta 10b
1000 Ljubljana, Slovenija

I: www.izs.si
E: izs@izs.si

Notranja centrala
T: 01/547 33 33

Tajništvo
T: 01/547 33 40
F: 01/547 33 20
E: izs@izs.si

Predsednik IZS
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Generalna sekretarka IZS
T: 01/547 33 40
E: izs@izs.si

Evidenčna služba
T: 01/547 33 11
E: renata.gomboc@izs.si

Fin. računovodska služba
T: 01/547 33 13
E: marijan.rabic@izs.si

Služba za strokovne izpite
T: 01/547 33 15
E: martina.babnik@izs.si

Služba za izobraževanje, informiranje in natečaje
T: 01/547 33 17, 01/547 33 37
E: polona.okretic@izs.si, petra.kavcic@izs.si